

BENYÓ JUDIT

OLYMPUS MONS – V

– egyfelvonásosok –

Szerkesztette: Benyó Judit 2018

Borító: Benyó Ildikó Penci: Szerelmespár
1990. zsírkréta 19,2 × 14,1 cm

© Benyó Judit 2018

Budapest

TARTALOM

LÍVIA – egyfelvonásos, lírai dráma, öt jelenet 2016

INDIÁN TÖRTÉNET- egyfelvonásos, lírai dráma, négy jelenet 2017

DIDO CSÓKJAI – egyfelvonásos, lírai dráma, öt jelenet 2017

DIMITRISZ REMETE – egyfelvonásos lírai dráma, hat jelenet 2017

LÍVIA

– egyfelvonásos lírai dráma, öt jelenet –

2016

SZEREPLŐK:

TUDÓS – idős férfi, őszes hajú, bajszos, körszakállas, szemüveges, jóságos nézésű (magas homlok) testes alkatú, barna szemű, titokzatos, magányos, 60 év körüli

TANÍTÓ – középkorú, izmos, ősülő hajú, középmagas, magányos férfi

DIÁKLÁNY – 25 év körüli, sovány, szőkésbarna hajú, barna szemű, magányos

ANTAL – 45 éves, elvált férfi, karcsú, izmos, sötétbarna hajú, barna szemű, közép-magas, mérnök

ARANKA – 65 év körüli, csinos, magányos asszony, tanárnő, hosszú, sötétbarna hajú, gyászoló, Livia nővére

LÍVIA – festőművésznő, 64 éves, magányos, gyászoló asszony, szívbeteg, sovány, karcsú, vállig érő, göndör, sötétbarna hajú, Aranka húga (narancssárga, fodros, hosszú szoknyában és fehér blúzban)

ÖREG FÉRFI – őszes hajú, 65 év körüli, izmos (közép-magas)

GÁSPÁR – középkorú, bajszos, családos ember, építész (kalapot visel, csizmát)

IDŐS SZERZETES – ferences barát, sovány, őszes hajú

IDEGEN FÉRFI – középkorú, sovány, fekete hajú

BÚVÉSZ – fiatal, sovány, magas termetű, kalapban, pelerinben, fekete ruhában

PRÍMÁS – fekete hajú, sovány, bajszos, középkorú

HEGEDŰS – fekete hajú, fiatal férfi

NAGYBÓGÓS – testes alakú, középkorú férfi

DOBOS – középkorú

HARMONIKÁS – fiatal, sovány férfi (a zenészek kucsmában, sapkában, szőrmemellényben, csizmában)

SZERZETESEK – fiatalok és középkorúak

ASSZONYOK – középkorúak, családosok (hosszú, téli szoknyában, feketebojtos vállkendőben, csizmában)

LÁNYOK – fiatal, iskolás lányok (halványkék, rózsaszín, és fehér ruhában)

ÖRDÖGÖK – fiatal és középkorú férfiak, fekete ruhában, ördög maszkban

CSAVARGÓK – középkorú és fiatal férfiak, sovány férfiak

KÉT LÓ

Helyszín: Óbudai panelház és a pilisi hegyek.

I. JELENET

Óbuda.

Egy panelház. A távolban a Hármashatárhegy vonulatai.

Ősz.

Aranka a szobájában meditál, a rattan fotelben üldögél. Mellette Antal, ábrándozik.

ARANKA

– A szél halottaim „szellemét” sodorja felém, a meleg, szeptemberi szél.

Még virágoznak a vadvirágok, mindegyik kis virág különböző illatú.

Esendőek a növények is.

Ősszel a falevelek ropognak, sárgulnak.

Láttam ember-magasságúra nőtt, piros virágokat.

A füveken csillog a nap fénye, a szél ide-oda lengeti a faleveleket.

Őszi virágszirom, – melyhez lehajoltam, hogy megérintsem, megrezdült a szélben.

A növények „lélegzését” is érzem.

Nézem ezt a mámoros őszt.

Volt ott egy bokor, sárgás, bogyós termésű, de láttam egy másik bokrot is, sötét színű virágokkal, megérintettem és az illata jó volt.

Egy fiatal, régen ölelt férfi illatát juttatta eszembe.

A hatalmas természetet magamba olvasztom!

Mi lesz velem? Hosszú lesz a tél.

Férfihangok...

Különös, hogy milyen más világot jelentenek.

„Rezgések,, a mindenségben.

Az őszi illata, hangjai...

A kék szárnyméhek szirmai reggel összecsukódtak.

Elmosolyodtam.

– Te álmos virág, itt a reggel!

Állatok is, madarak is siratják a forró nyarat.

Ma újra napfény.

A fák levelei fényesek a napsütésben.

Az őszi táj felkínálja magát a Napnak!

Minden, minden boruljon egymásra!

ANTAL

– Az idő, mint az erdőben sívító őz, riadtan száguld!

Mint akit üznek, hajtanak, róka osonva szalad, vadkan rohan a dombtetőre.

Nézd a hegyeket, a dombokat, völgyeket, hallgasd a források, patakok csobogását!

Vadmalackák vackukban dideregnek a bozótban, – a föld mélye, a hegycsúcsok rejtélye, – érik már a szőlő, sűrű erdők, és a sólymok, mind, mind életre szomjazók!

Repceföldek, kukoricások, napraforgótáblák, nedvesen pihegnek a tegnapi esőtől – mint a sima víztükör, olyan a lelkem ma.

A lefelé zúduló vízesések, a páfránnyal benőtt erdők, a folyókban ficáncoló pisztrángok.

Ez mind a tiéd, ez a dús természet!

Őskőkori barlanglakók, kelták és avarok lakta föld, víz és szél, fagy-tépázta föld!

Találjunk vigaszt a szőlő édes levében!

Forogjanak az Idő malmai!

Érlelődjének az ősz fanyar gyümölcsei!

Erdőben fészkel egy madár-pár!

Források patakokba folydogálnak, a folyókba futnak, folyók a tengerbe folynak.

ARANKA

– Azok az édes fények, a Nap titokzatos fényei!

Jegenyefák ágai megrezzennek, a szél lengeti, a déli szél, – olyan kedvesen közelít.

És betelik a természet!

Gyötri az élőket a puszta érintés vágya, mely viszi tovább az embert, egyre titokzatosabb tájakra, egyre rejtélyesebb férfi-ölbe, férfi-ölelésbe!

Beesteledik.

Hallgasd a zörejeket, – a magányosság hangjait, a suhanó időben!

Nézd az arcát, a szemét!

Ahogy rád néz a férfi, a vad, a tartózkodó.

Őszi csókot sejtető!

Testedre simulnék, és úgy lebegünk majd, mint két tengeri szegfű!

Mint az óceán medre, olyan a vágy!

II. JELENET

Aranka és Antal beszélgetése egy panel lakásban, Óbudán.

Őszi délután és este.

ARANKA

– Magányos és vakmerő vagy!

ANTAL

– Mit akarsz tudni?

Talán olvasszam fel a jéghegyeket?

ARANKA

– A szél lebegteti a faleveleket, az olyan, mint a szerelem.

Minden mozgásban van és várakozik.

A férfi óvja az életet.
Az asszony várja a csókot.

ANTAL

– Várom az estét, az éjszakát, amikor majd testünk összefonódik.

ARANKA

– Engedd magad csókolni, hadd éledjen fel a test!

ANTAL

– Csókolj meg asszony!

Mire vársz?

Ölelj át, ne engedj el!

Siess!

ARANKA

– Hogyan tudtál magadba bolondítani?

ANTAL

– A bánatom vitt hozzád közel.

Elhagytam a családomat.

ARANKA

– Olyan forró, forró volt a hajnal ma.

ANTAL

– Imádlak, asszonyom!

ARANKA (elgondolkozva)

– A fa tetején egy kicsi madár csivített ma reggel, a párját hívogatta! (sóhajt)

Szeretni, szeretni, szeretni!

Mint a magas hegyormok, megközelíthetetlen vagy.

ANTAL

– Ilyennek látsz engemet?

Ennyire vonzódsz hozzám?

ARANKA

– A magányosságom miatt van.

Aranka Antal arcára ad egy csókot.

Zene.

Új nap.

Reggel.

Szélcsend. Reménykedés.

ARANKA

– Hiányoztál, szívem!

Félek, hogy elveszítelek.

ANTAL

– Elhagyja-e a medrét a tenger?

ARANKA

– Az ég beborult.

ANTAL

– Még kíváncsi vagyok!

ARANKA

– Mi lesz azután?

ANTAL (nem válaszol)

Antal szomorúan néz maga elé, merengve.

ARANKA (meditálva)

– A férfi titokzatos és rejtélyes a nő számára.

Az anya teremti meg a gyermeket, a férfit.

Igyunk pezsgőt!

Ölelj estétől reggelig!

Meddig ölelsz?

ANTAL

– Miért kérdezed?

ARANKA

– Mi van a lelked mélyén?

Szerelem? Szenvedély?

Zene. Jazz zene szól halkán.

III. JELENET

A pilisi hegyekben. Körös-körül dombok.

Szép, magas fenyők.

Karácsony előtti, decemberi este.

Hideg, téli nap.

Falusi asszonyok és férfiak, fiatalok siettek a hegytetőre.

Jöttek a csavargók is, dideregve, fázósan.

Tábortűz égett.

A faházak tetején fenyődíszek.

Megérkeztek a zenészek is.

A faházakban forralt bort, forró teát lehetett inni. Lángost, kürtőskalácsot, kenyeret, kolbászt, sült almát és karácsonyi süteményeket kínáltak.

A hangszóróból slágerek szólnak.

Ingyenes, karácsonyi megvendéglés volt ezen a napon.

A bódékhöz közel asztalok, fapadok. Az asztalokon gyertyák, gyümölcsök.

Egy nyitott oldalú faházban a karácsonyi jászlat látni, kis Jézus szalmán fekszik, mellette szűz Mária és József.

A fiatalok a tűz körül beszélgetnek. Mások körbe táncolják a tábortűzet.

A fenyőfákat feldíszítettek már aranyszínű füzérekkel, díszekkel, csillagszórókkal.

Telehold világított és a csillagok is fenn voltak az égen.

Bagoly huhogását lehetett hallani.

A galambok magokat keresgéltek a földön.

Sötétedett.

A diáklány egyedül volt, elmerengett.

Elkezdett futni.

Hirtelen megcsúszott a lába a nedves talajon, a faleveleken.

Lezuhant a köves, sziklás szakadékba.

Kiáltozás.

A lány feküdt egy ideig a szakadékban, feje zúgott, fájt.

Reszketett a hidegtől.

DIÁKLÁNY

– Segítség!

Siessenek!

TANÍTÓ

– Hol vagy? A fáknál, vagy a bozótosnál?

DIÁKLÁNY

– A fenyőfáknál! Jöjjenek! (hangosan)

TANÍTÓ

– Mindjárt jövök! Segítek!

A Tanító visszajött egy fiatalemberrel, az elemlámpa fényénél észrevették a lányt.

TANÍTÓ (a fiatalemberhez fordul)

– Biztosítsd a kötelet!

Lemászok a lányhoz!

DIÁKLÁNY

– Szédülök.

TANÍTÓ

– Kapaszkodj belém!

Felhozlak!

A szakadék szélén álló fiatalember felhúzta őket.

DIÁKLÁNY

– Vérzik, a homlokomnál.

Sebes lett a tenyerem.

TANÍTÓ

– Segítek!

Gyere ide!

Belehalhattál volna! Majdnem hét métert zuhantál.

A Tanító bekötözte a lány homlokát, sietve.

Két oldalt belekaroltak a lányba és mentek szótlanul.

A hegytetőn, egy faházban.

A diáklány az ágyban fekszik.

TANÍTÓ

– Agyrázkódást kaptál. Nem törött el a lábad!

Hoztam gyümölcsöt és süteményt.

Nyugodj meg!

A lány ébren volt, arca kipirult, homloka verejtékezett.

DIÁKLÁNY

– Édesanyám meghalt, apám is meghalt!

Meghaltak, akiket szerettem.

Nagyszüleimet már régen elvesztettem.

A testvéreim nem fogadtak be!
Nekik van saját családjuk.
A Tanító kimegy, behozza a teát.

TANÍTÓ

– Sokat kell még tanulnod, hogy megértsd az embereket!
A lány iszik néhány kortyot.

DIÁKLÁNY

– Magamra maradtam!
Szakmám még nincs.
Hová menjek?

TANÍTÓ

– Vigyázok rád (elgondolkodva)

DIÁKLÁNY

– Leittam magam, bánatomban.
Egy átmeneti szálláson aludtam.
Jártam egy fiúval...
Kirándulásról jöttünk hazafelé.
Felborult az autó, nekicsapódott a szalagkorlátnak.
Láttam, amikor meghalt!
Véletlen baleset volt.
Nem tudtam, mit tegyek?
Hogy éljek így tovább?
(riadtan néz, szomorúan)

TANÍTÓ

– Mikor történt a baleset?

DIÁKLÁNY

– Néhány hónappal ezelőtt.

TANÍTÓ

– Maradj életben!
(megöleli a lányt)

Néhány óra múlva a lány felállt és imbolyogva, sántikálva elindult a fények felé.
Magányos ló bolyongott a fák között, fejét lehajtva, gazdátlanul.
Távolabb, a falu felől harangszó hallatszott.
Zene.

Szerzetesek jönnek a hegyre fel.
Esőcseppektől nedves a ruhájuk.
Gyertyák égnek a faházban.

IDŐS SZERZETES

– „Békesség, testvéreim!”
A szerzetesek letérdelnek, imádkoznak.
Gyertyákat gyújtanak.
Szerzetesek éneke.

IV. JELENET

Körtánc a hegyen.
Óriási kört alkotva, egymás kezét fogva táncolnak.
Elállt a havas eső. Kis égő fáklyák világítanak a fák között.
A mulatozók felhevülten, lelkesülten ropják a csárdást.
A tábortűz lángjainál arcuk sejtelmes.
Egy fiatal bűvész ámulatba ejti a nézőket, mutatványával.
Vannak, akik a fák alatt dülöngélnek.
Livia egyedül van, bort iszik.
A tánc üteme egyre hevesebb. Többen átfogják egymás derekát, vállát, párban táncolnak.
Kurjongatnak, tapsolnak.
Enyhe szél fújdogált.

ÖREG FÉRFI

– Ácsi!
(kiáltja a zenészeknek!)
– Most játsszatok valamilyen vidámabb zenét!

IDŐS SZERZETES

– Mit duhajkodtok?
Közeleg karácsony, a kis Jézus születésnapja.
Imádkoztatok?

ÖREG FÉRFI

– Imádkoztunk. Most mulatni akarunk!

IDŐS SZERZETES

– Ittatok?

ÖREG FÉRFI

– Egy keveset ittunk.
(mosolyog, majd felnevet)

IDŐS SZERZETES

– Mire ittatok?

ÖREG FÉRFI

– Ittunk a szerelemre!
Egészségére!
(iszik több pohárral)
A zenészek felállnak egymás mellé és kórusban éneklük a Csitári hegyek alatt című népdalt:
„Hideg szél fúj, édesanyám.”...

ÖREG FÉRFI

– Telihold, baljós jel!
Néhányan majdnem eszüket veszítették bánatukban!
Lerészegedtek, a földön fetrengenek.
Siratják a fiatalságukat...

IDŐS SZERZETES

– Nincs mindig telihold!
Fiatal lányok táncolnak, hajukban virágkoszorú, halványkék és rózsaszín, hosszú ruhában táncolnak.
A zenészek lassú, érzékeny zenét játszanak.
Fehér ruhás lányok lépkednek áhítatosan, karácsonyi éneket énekelnek.
Ördög-maszkba öltözött, fekete ruhás, fiatal és középkorú férfiak táncolva jönnek, füttyörésznek, hangoskodnak.

IDŐS SZERZETES

– Kit várunk?

GÁSPÁR

– A Tudóst!

A tábortűzhöz egy szekér közelít.
Lovak patái csattognak.
A Tudós leszáll a szekérről, méltóságteljesen.
Lelkesedve, rajongva köszöntik Tudóst.
A Tudós parancsoló hangon beszél az emberekhez.

TUDÓS

– Jó estét!

GÁSPÁR

– Köszöntsük most a Tudóst! Halljuk!

TUDÓS

– Mindannyian öleljétek meg egymást!

Aki szomjas, annak adjatok vizet!

Gyertek ide!

Itt vannak a terített asztalok!

Kérjétek segítséget!

Aki elesik, emeljétek fel!

Kis idő múlva a Tudós titokzatosan elvágatott.

A lovak felnyerítettek!

Az égen tűzijáték szikrázott fel, mint egy tünemény.

Még mindig szólt a zene.

Az emberek forogtak, táncoltak egyfolytában, szinte önkívületben.

GÁSPÁR

– Újra felfedezzük az életet, a puszta létezését.

Száguldani előre!

Föl az égbe, a világűrbe!

LÍVIA (a mellette lévő férfihoz beszél)

– Nemrég festettem egy nagyobb olajképet, nővéremről és magamról, a sorsunk összegeződik benne, a magányos, két nővér sorsa.

Úgy érzem, jól sikerült a festésmódja és a kompozíció tökéletes.

A kert csodálatos volt nyáron, nyílt a vadrózsa és minden feléledt, nekem is kicsit jobb kedvem lett.

Kijött a barátunk is, segített rendbe hozni a kertet.

Csak egyszer már egy egész napot tölthetnék itt, nyugodtan.

Egy kis nyugalom kellene, hogy tudjak rajzolni, festeni, gondtalanul!

Legalább ez a kis öröm jutna nekem.

Vagy legalább ábrándozni tudnék még!

(sóhajt)

– Akkor nyáron még olyan sok reményem volt, hittem a gyógyulásban, papa jósága megsokszorozta erőmet, nem engedte, hogy elhagyjam magam!

Szó nélkül tudott erőt adni.

A három évi, sok rosszullét nagyon megviselt.

Elkezdtem mégis rajzolni, festeni.

Megfestettem a Szárnyas férfit, sok színnel készült, kontúros.
Az ég és föld között lebeg!
Elmondja ez a kép, ami itt van belül, a mellemben, – örök időkre.
Elszédültem, majdnem elestem a lakásban.
Gyenge voltam, megint angina pectorist kaptam.
Fájdalmaim, kínjaim nem múltak. Minden napom a pokol volt!
Egy keveset a panelházak közt járok, hogy levegőzzek, ennyi az egész, amit látok a világból,
– az emberek jönnek, mennek, – az árkádok, a betonfalak, ez lett az életem...

V. JELENET

Az egyik hegedűs a fa ágán ült, és úgy zenélt.
A primás, a nagybőgős, a dobos és a harmonikás a fa alatt álltak.
Gyors, fergeteges dobszó kezdődött.
Váratlanul előjött a karcsú, nádszálderekű, szomorú arcú asszony, Lívia.
Mezítláb táncolt, sötétbarna, göndör haja szinte repdesett.
Olyan volt, mint egy űzött, erdei vad!
Fehér, csipke vállkendőjét mosolyogva lengette.
Felnevetett.
Gyors mozdulattal a tűzbe dobta a hófehér, csipke vállkendőt!
Dúdolgatott, majd félhangosan elkezdte énekelni az „Elmegyek, elmegyek, hosszú útra megyek” című népdalt.
Felpergett a ritmus!
Lívia ringatta a sokfodros, narancssárga, hosszú szoknyáját.
Tűzliliomhoz hasonlított.
Kiáltozott, hajladozott előre, hátra, oldalt hajolt.
Táncolt álmittasan, a nedves földön.
Fejét hátrahajtotta, kezét az ég felé emelte, és forgott körbe, egyre gyorsabban.
Elészédült. Ledőlt egy padra.

LÍVIA (meditálva)

– Ó, hogy küzdöttem az életért, a művészetemért, a családomért és a szerelmemért!
Jó lenne asztronautának lenni, hogy ott maradnék egy kihalt bolygón, – legalább nem lennék ilyen magányos.
Úgy gondolom, a grafikáim majd beleívódnak az emberek sejtjeibe és elkezdik élni az életüket.
Festményeimet nem tudtam eladni...
Kijöttünk ide, a kertbe és a jó levegőn erőre kaptam.
Nem volt, aki megértő lett volna, hogy segítsen, elesettségemben, látva, hogy édesapám beteg. Hol voltak a testvérek, a rokonok, a barátok?
Ez az áldatlan állapot nagyon rossz volt...
A sivár betonrengeteg nem ad gyógyírt semmire, csak elszomorít.

Szeretem szüleimet és szófogadatlan kislányuk most is velük van, mindörökre..

Talán lesz idő, hogy nem lesz létfenntartási gondunk és nyugodtan élhetek.

Nincs kinek elmondani, mennyire szeretnék nyugodtan élni, dolgozni.

Szeretnék valakihez odabújni és azt mondani, vigyél el messze, – hogy ne kelljen már többé ezt a sok testi gyötrelmet elviselni hosszú évek óta!

Olyan jó volt a kertben, itt a hegyen, figyelni a bölcs természet minden rezdülését, a szél susogását, a levélkék zizegését, várni, milyen virág nyílik, milyen gyümölcs érik, de tudtunk örülni neki!

És reméltem, hogy boldog leszek, és képeim, rajzaim szárnyalnak majd, úgy, mint a madárkák ebben a csodálatos világban!

Livia régi, ifjúkori szerelmének nevét emlegette.

LÍVIA

– Jóskám!

(szünet)

– Anyám! Apám!

Várjatok!

(kiáltozva)

Livia hirtelen lerogyott a földre.

Nehezen lélegzett.

Szeme fénylett a magas láztól.

Az Öreg Férfi, a festőművész, szóváltásba keveredett Livia miatt, a mellette álló férfival.

Többször is arcul ütötte, dühtől tajtékozva. Átkozódott.

A verekedőket egy fiatalember választotta szét.

Az Öreg Férfi látta Líviát, régi szerelmét összeesni a tűz fényében.

Líviához futott, hogy megnézzze, és elbúcsúzzon, de elrántották tőle.

Elrohant onnan.

Futott a falu felé.

Leesett a földre.

Ökölbe szorított kézzel ütötte a földet. Hangtalanul zokogott.

ÖREG FÉRFI

– Meghalt! Meghalt!

(kiáltozta)

Sokáig feküdt a nedves földön, ájultan, megdermedve.

Egy Idegen Férfi odafutott Líviához, felemelte, betakarta pokrócba és a karjában vitte.

Livia vacogott a hidegtől.

LÍVIA

– Levegőt!

(megrémülve, elsápadva)

Livia fuldoklott.

IDŐS SZERZETES

– Hívjanak orvost, gyorsan!

Livia szíve hirtelen görcsbe rándult.

Hörgött. Kapkodta a levegőt, zihált.

Feje oldalra hanyatlott.

Meghalt.

IDŐS SZERZETES (Líviához lépett, lezárta szemét és gyengéden megsimította az arcát.)

– Nagy művész volt!

Elhagyta a kedvese!

Fiatal korában elvetette a gyermekét.

Imádkozom érted, Livia!

Megáldalak téged!

(és keresztet vetett)

– „In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti...

Ámen...”

(összekulcsolta kezét, imádkozott.)

Sírás hallatszott a közelben.

Asszonyok, férfiak, diákok, szerzetesek siratták Líviát, kezükben égő gyertyákat tartottak.

ÖREG SZERZETES

– Hagyjátok abba a táncolást!

Hagyjátok abba a mulatozást!

(hangosan, megrendülve, két kezét, és a fejét az égnek emelte)

A primás a Csitári hegyek alatt című népdalt játszott a bánatosan, egyre hangosabban.

A körülötte állók együtt énekelték a szomorú dalt.

INDIÁN TÖRTÉNET

– lírai egyfelvonásos dráma, négy jelenet –
(táncszínházba, filmre)
2017

SZEREPLŐK:

VARÁZSLÓ – 70 év körüli, inka indián férfi, feketés, őszülő hajú, bajszos, sovány, magányos (hosszú köntösben)

SÁMÁN – középkorú, indián férfi, őszes hajú, bajszos, körszakállas, jóságos nézésű, közép-magas, testes, magányos, (sámán öltözékben, fejdíszben, hangja erőteljes, barátságos)

A FIÚ – irokéz indián, árva, karcsú, hosszú, fekete hajú (haja hátul összekötözve) nőtlen, feketeszemű, közép-magas, büszke tartású, 40 éves, bölényvadász

VADVIRÁG – mesztic asszony, varázslónő, 45 év körüli, csinos, teltkarcsú, közép-magas, sötétbarna, hosszú hajú, barna szemű, gyorsmozgású, egyedül él két gyerekével

JAGUÁR – indián férfi, középkorú, izmos, vad temperamentumú, bölényvadász, hosszú, fekete hajú, vadházasságban él egy nővel

VAKMERŐ VADÁSZ – indián, fiatal férfi, izmos, haja befonva

SÜVÖLTŐ BIKÁ – fiatal, indián férfi, vadász

INDIÁN FÉRFIAK, ÖREGEK, FIATALOK, GYEREKEK, ASSZONYOK

EGY VADBÖLÉNY – erdei bölény (sötétbarna színű a teste)

ESZKIMÓ KUTYA – fehér bundájú, virgonc kutya

Helyszín: Mexikó észak nyugati részén, – indián falu és folyópart.
(körülbelül az 1930-as években)

I. JELENET

Indián falu az erdő mellett.

Napkelte, borús, őszi idő.

A Varázsló elmondja a reggeli imát.

A Varázsló és a Fiú a sátor előtt ülnek, beszélgetnek.

A Varázsló elmerengve pipázik.

(a Varázslón hosszú köntös, fejét kígyóbőr övezi, medvekarmokból készített nyakláncot visel)

VARÁZSLÓ

– A szerelem is elmúlik, ha már nem ölel az asszony, nem csókol.

Ha gyermekeid lesznek, őket is elveszítheted, amikor elköltöznek más vidékre és elhagynak.

FIÚ

– De hát akkor mi az enyém?

VARÁZSLÓ

– Az életed!

Csodálhatod a világ szépségét, tengerek vízének hullámzását és a magas hegyek titokzatos-ságát, épületeket, szobrokat, nap-piramist, hold-piramist, templomokat, szentélyeket.

Hallgathatod a zenét, dobok melankolikus ritmusát, ezek mind azért vannak, hogy elviseld a szomorúságot, az elveszített percek, elfeledkezz az idő múlásáról.

FIÚ

– Lobog bennem a vágy, mint a prérítűz!

VARÁZSLÓ

– A kitartóbb és határozottabb férfié a „zsákmány”, aki finomabb lelkű, gyakran elszalasztja saját boldogságát.

Egyes emberek mindenre képesek, hogy megtartsák maguknak, amijük van.

FIÚ

– Az én boldogtalanságom árán lesznek boldogok?

VARÁZSLÓ

– Igen.

Ha hagyod, hogy elvegyék tőled a szerelmet, akkor el is veszíted!

Van olyan férfi, aki a szeretett asszonyért, egyetlen csókjáért az ördöggel is cimborál.

FIÚ

– Vétkezik?

VARÁZSLÓ

– Talán? Nem tudom?

FIÚ

– Titkolja?

VARÁZSLÓ

– Rejtélyes.

FIÚ

– Az ilyen vad férfi belebetegszik, vagy belenyugszik?

VARÁZSLÓ

– Én mindig békességre intettem Jaguárt, de nem hallgatott rám!

Egyik este olyan féltékeny volt, hogy egy régi ismerősét megütötte, mert sokáig nézte a Varázslónőt, amikor ment az erdő felé, fáért.

A férfi kiabált, átkozódva elrohant.

Összeesődültek a falu férfijai, öregjei.

FIÚ

– Miért nézett az asszonyra?

VARÁZSLÓ

– Tetszett neki.

FIÚ

– És ha éhes is volt?

Nem merte bevallani.

Kevés már a szarvashús, már nem tudunk megélni az antilop-vadászatból.

VARÁZSLÓ

– Már nem elég a lepény-kenyér!

Közeleg a tél.

Egyre kevesebb az ennivaló, a tűzifa.

Hideg lesz, viharos szél, az emberek menedéket keresnek.

FIÚ

– Jaguár vadász, azt hallottam, bátor férfi, nem ijed meg az árnyékától.

VARÁZSLÓ

– Bátor, bátor, de túl vakmerő!

Nem tud lehiggadni.

Jó harcos, remek lovas.

De nem hallgat se rám, se a Sámánra.

Szenvedélyes ember, a vesztébe rohan!

(sóhajtozik)

– Várják a férfiak a bölény-táncot!

A krumpli, kukorica nem ad erőt, sem az erdei bogyók, gyümölcsök.

Lesoványodtak az öregek és a gyerekek.

Voltak, akik éhen haltak.

A bölényhús felpeszdi az ereket, erősíti az izmokat, és a vágyat.

FIÚ

– A falu szélén lakik egy gyönyörű asszony, láttam őt, nagyon szomorú.

VARÁZSLÓ

– Nem tudja, holnap mit adjon a gyerekeinek?

A társa magára hagyta, egyedül neveli a gyerekeit.

FIÚ

– Új társra vár!

VARÁZSLÓ

– Keresi.

FIÚ

– Bárcsak hosszú, barna haját megsimíthatnám, cirógnám!

(ábrándozva)

– Nézze, Atyám!

Hajnalodik.

Izzó, vörös az ég alja.

Felkorbácsolja érzéseimet, vágyamat az asszonyi gyengédség után.

Érezném, hogy élek!

VARÁZSLÓ

– Csak ábrándozz! Édes fiam!

Kedvesen közeledj hozzám!

Látogasd meg!

FIÚ

– Van remény?

VARÁZSLÓ (elgondolkozva)

– Az asszony most egyedül él, gyerekei az anyjánál vannak, a férje elhagyta.
Jaguár vadházasságban él egy nővel, de ez nála nem igazán komoly vonзалom.
Jaguár Vadvirág után sóhajtozik.

FIÚ

– Értem már.

Az asszony nem viszonozza a szerelmét?

Ki tetszik neki?

VARÁZSLÓ

– Nem tudom?

Ez rejtély?

Talán egy fiatal, titokzatos fiú után vágyódik?

FIÚ

– Honnan tudja?

VARÁZSLÓ

– Megérzés.

FIÚ

– És ha megtudja Jaguár, hogy nekem is tetszik Vadvirág?

Ő erősebb, mint én, merész vadász.

VARÁZSLÓ

– Tartsd titokban vágyadat!

Majd ha az asszony viszonozza öleléseidet, akkor szólhatsz.

A szerelem erősebb, mint a bosszú!

FIÚ

– Hallgatok magára.

VARÁZSLÓ

– Hogy viseli el, hogy imádott asszonya tied lesz?

Elszakít az asszonytól, valamilyen fondorlattal.

FIÚ

– Ki ez az asszony?

VARÁZSLÓ

– Varázslónő.

Ért a jósláshoz, jövődöléshez, könnyű léptű, teltkarcsú.

Haja sötétbarna, a derekáig ér.

Álmodozó és szenvedélyes.

Többen is eljöttek hozzá, hogy megtudják a jövőjüket.

Messze földön híres varázslónő.

FIÚ

– És mégis magányos?

VARÁZSLÓ

– Igen.

Mindig többet akar megtudni a világról.

FIÚ

– Vágya be nem telik?

VARÁZSLÓ

– Így van.

FIÚ

– Elveszíthetem ezt a boldogságomat is?

VARÁZSLÓ

– Elveszítheted.

FIÚ

– Boldog akarok lenni!

VARÁZSLÓ

– A boldogság törékeny, sebezhető.

Tapasztalatot kell szerezni!

A szegények növényeket esznek, magvakat, sós halakat, gyümölcsöket.

Sokan elhagyták a falvakat, a városokba mentek.

Agyonhajszolt musztángjaink is elpusztultak.

Éjszakánként éhes kutyák vonyítanak.

(megöleli a Fiút)

FIÚ

– Nem felejttem!

A Varázsló varázséneket dúdol, majd egyre hangosabban énekel.

II. JELENET

A Bölény-tánc.

Egy indián falu fő terét látjuk. A háttérben tipik.

A Sámán hívására összegyűltek a táncosok.

Naplemente.

Csörgődobok szólnak, gyors ütemben. Majd fuvolák szólalnak meg. Pánsípok.

Ég a tábortűz, imbolygó fények.

A falu lakói körben ülnek, nem messze a tábortűztől.

A táncosok felvették a bölénymaszkokat.

Tapsok.

Jajgató hangok. Néhányan fejük fölé emelik a botot, úgy táncolnak.

A táncosok a bölény mozdulatait imitálják.

A Sámán díszes ruhában, tollas fejdíszben dobol.

SÁMÁN

– Táncoljátok el a bölény-táncot!

A táncosok körbe táncolják a tüzet és utánozzák a bölény bőgését.

Kiáltoznak, ordítóznak.

SÁMÁN

– „A halottak és a bölények visszatérnek!”

(kiáltozva)

A Sámán szinte önkívületbe esve táncolt.

Előre-hátra lépett, majd körbe forgott.

Fején sastollak.

Kezét felemelte az ég felé.

Fáklyák világítottak.

A Sámán megállt, majd kezét széttárta oldalt, fejét felemelte.

SÁMÁN

– Beteljesednek az álmok!

Lesz ennivaló, a bölény-táncosok előcsalogatják táncal a bölényt, a hegyek lakóját, a félelmetes, morgó-hangú állatot. Sajnálom a bölényt, de ha nem ejtjük el, minket fognak sajnálni.

(a csörgődobot rázogatja, hosszasan ütögeti)

– Rajta hát!

Szinte hallom a bölény bőgését!

Terítsétek le az állatot!

Éjjelente alig tudunk aludni.

(sóhajtozik)

– Ég és Föld Istenei! Hallgassatok meg!

(kezét az ég felé emeli)

– Életre születtünk!

A bölény-táncot addig folytatjuk, míg meglátjuk az erdő fái között az állat széles fejét, sötét, fekete szemét.

Mi lesz velünk, ha nem terítjük le a bölényt?

A félelmetes, szomorú-nézésű bölény-bikát?

(kis szünet)

– Folyók és Hegyek Istenei!

„Adjatok nekünk ennivalót és békét!”

– Nézzetek le ránk!

Tündöklő, millió erősségű, fényes Nap!

Vigasztald a szenvedőket, a szegényeket!

Olyan jó csodálni a természetet, a napfelkeltét, és a naplementét, imádni a csókokat, öleléseket, feküdni egy lombos fa alatt, egybeolvadva a drága földdel, illatos növényekkel, virágok tömény illatába burkolózni, az eget bámulni, – míg feltűnik felettünk egy énekesmadár, – a természet nesztét hallgatni...

Lélek-utazó vagyok, most elájulok, népem lelkét kutatom.

A Sámán elvágódott a földön.

Ott feküdt fél óráig.

A maszkos táncosok folytatták a bölény-táncot, lábukkal dobbantottak, majd harci kiáltások hallatszottak.

Felperegtek újra hangosan, nyugtalanul a csörgődobok!

A Sámán feléledt az ájulásból.

Felállt, körbe forgott, lebegtette a csörgődobot, fejét ingatta jobbra-balra, repdestek széjjel a színes tollak fejdíszéről.

SÁMÁN

– Elátkozom a Gonoszt, aki minket el akart veszejteni, – meghal nemsokára!

És előjön a sötétségből a nagy ragadozó, a puma, az ezüst oroszlán, – szétroppantja!

És iszonyú hangon ordít, üvölt!

Dögkeselyűk felfalják majd a testét...

Pokolra vele!

A Rontó szellemeket elűzöm!

Miért jósoltam ezt a Gonosznak?

Megalázott bennünket!

A bölénycsordát elkergették!

Most várjuk a Bölényt, az erdők vadját.

Hirtelen megmozdultak a közeli erdő bokrai, fák ágai neszezték.
Bölnyibögés hallatszott.
Egy bolyongó, barnaszőrű, hatalmas testű vadbölny tűnt fel, kemény patái dobogtak a földön.
Leszegte fejét, lábával nyugtalanul topogott.
Majd visszafordult és futni kezdett.

SÁMÁN

– Megjött a Bölny!
Űzzétek!
Repüljetek, mint a sas! Ejtsétek el!
Terítsétek le!
Estére bölny-pecsenyét eszünk.
Csak óvatosan!
Nagyon veszélyesek ezek a vadbölnyek!
A Vadászat Istene segítsen benneteket!

Megszólaltak a kagylókürtök.
Hosszú órákon át folytatódott a bölny-tánc.
A Bölny egyre messzebbre futott.
A vadászok száguldottak utána gyorslábú lovaikon.
Ostorpattogás!
Lovak patáinak csattogása verte fel a tájat...
Vadászkutyák csaholtak mögöttük.
A Bölny menekült! Rohant! Tajtékozott!
Kiáltoztak.
A lovak nyerítettek.
Vágtattak tovább. Folytatták a hajszát!
Űzték a Bölnyt!
Vakmerő Vadász kilőtte nyilait a Bölnyre!
A Bölny megsebesült, nem esett el, lihegett, nyögdécselt.
Mikor közelebb értek a vadászok, a Bölny alattomosan, felbőszülve megtámadta az indiánt.
Vakmerő Vadász ordított, ütötte, verte a lovát.
Vakmerő Vadász leesett a lováról. Szitkozódott, mérges volt.
A Bölny fájdalmában szinte őrjöngött, szarvaival oldalba döfte ingerülten.
Vakmerő Vadász arca sápadt volt, megrémült, lábából szivárgott a vér.
Megsebesült a Fiú is, a lába és a háta sérült meg.
A Bölny futott tovább, haragosan, izgatottan, fejét idegesen megrándította.
A vadászok most új taktikát váltottak.
Lovaikkal körbe fogták a Bölnyt.
Az állat megpróbált kitörni!

Süvöltő Bika ekkor elrepítette a Bölényre a nyilakat.
A sebesült, felajzott Bölény felhorkant.
Tekintetében rémület, félelem.
A nyíl az oldalát találta el! Teste megremegett.
A Bölény körbe futott, nem tudott elmenekülni!
Szeme vérben forgott, szinte kidülledt, patáival feldühödve csapkodott.
A Fiú elővette a nyilakat tegezéből, kifeszítette az íját, és megcélozta a Bölény fejét a homlokánál.
A nyíl talált! Belefúródott a Bölény fejébe.
A Bölény elbödült félelmetes hangján.
Halálos sebet kapott! Felüvöltött!
Megrándult a feje, óriási teste a földre rogyott.
Megvonaglott. Felhördült!
Majd oldalra dőlt, morogva, hörögve.
Szájából ömlött a vér.

A vadászok körül állták az elejtett vadat.
Kihúzták a halott állatból a nyilakat.
Égnek emelt karokkal kiáltoztak ujjongtak.
Majd mohón, kimerülten itták a vizet.

INDIÁN FÉRFIAK

– Elejtettük! Miénk a Bölény!

A vadászok a falu felé vitték a Bölény tetemét.
A Bölény testén, hátán, oldalán vérző sebek látszottak.
Vakmerő Vadász fekete lovára kötözve feküdt, mellette vágatott Süvöltő Bika.
Siettek a Varázsló sátrához.

III. JELENET

A sebesült Fiú és a mesztic asszony, Vadvirág, beszélgetnek.
A hold fényesen világít, a csillagok titokzatosan fénylenek.
Égnek a gyertyák a falu egyik sátrában, Vadvirág tipijében.
Az asztalon korsó, poharak, fazék.
Távolabb tűzhely.
A Fiú szalmazsákon fekszik.
Az asszony tüzet rak.
(Vadvirág hosszú, gyöngyhímzésű ruhát visel.)

VADVIRÁG

– Látod Fiú, mégis találkoztunk!

(az asszony megcsókolja a lázban vergődő Fiút és betakarja köntösével)

– Majd én meggyógyítlak, kedvesem!

Leviszem a lázadat!

Adok neked szarvashúst és megerősödsz.

Azt hallottam, hogy rólam ábrándoztál.

(betakarja a Fiút bölénytakaróval és tollas legyezővel legyezi)

FIÚ

– Igen, sokat ábrándoztam rólad.

A Fiú az asszony szerelmes csókjától izgalomba jött, forgolódott, fekete tüzes szeme szinte villogott.

FIÚ

– Azért voltam olyan bátor, mert rád gondoltam, édes mosolyú Vadvirág!

VADVIRÁG

– Igyál!

Kiszárad a szád, a tested, ha nem iszol!

Legyengültél, jajgatsz.

(gyógyteát ad a Fiúnak, erős szesszel kimossa a sebét, majd bekötözi)

FIÚ

– Hozz valamilyen italt!

Ájuljak el azt se bánom!

VADVIRÁG

– Szeresselek, Fiú?

Hány csókot adsz?

FIÚ

– Sokat!

VADVIRÁG

(a Fiú mellé fekszik, megöleli)

FIÚ

– Ringass az öledben, dédelgess, csókolgass!

Szörnyű volt látni a Bölény haldoklását.

Ez volt az első bölény vadászatom.

VADVIRÁG

– Siratod a Bölényt?

Gyógyulj meg!

Csak a szerelem menti meg az életedet, Fiú!

FIÚ

– Hogy találtál rám?

Hol vagyok?

VADVIRÁG

– A Varázslónőnél!

FIÚ

(köhögési rohama van)

– Hozz nekem pipadohányt!

VADVIRÁG

– Hozok gyógyfüvet, jót tesz a légzőszerveknek!

A legfinomabb kávét főzöm neked, szívem.

FIÚ

– Köszönöm.

VADVIRÁG

– A bódító növényt is megszerzem neked, csak gyógyulj meg!

(pálinkával kínálja)

Szeress!

FIÚ

– Aludtam és álmomban láttalak, fehér, fényes, hosszú ruhában.

Hosszú, barna hajadba bíborvörös virágokat és fehér tollakat tűztél, olyan voltál mint egy Indián Fejedelemasszony!

Nappali forróság volt, én megrészegülten ledőltem.

A virágillatok elárasztottak – mintha nem is a földön lettem volna.

VADVIRÁG

– Sebedre hozok kesernyés ízű balzsamot.

(Vadvirág csókolgatja a lázas Fiú mellkasát, vállát, megszállottan, részegülten)

FIÚ

– A Paradicsomban érzem magam!

VADVIRÁG

(nem válaszol, ősi indián bölcsődalt dúdolgat, énekel, érzelmesen)

– Beléd estem!

FIÚ

– Vadvirág!

Jaguár nem volt ott a Bölény-vadászaton.

VADVIRÁG

– Nem. Jaguár a faluban maradt. Azt mondta, hogy majd a bölény-húsliszt (pemikán) készítésében segít, elkészíti a többiekkel a lakomát.

Jaguár gyászol. Nincs egyedül, vannak testvérei, családos emberek.

Az apja már rég meghalt.

FIÚ

– Most már érthető, miért maradt a faluban.

VADVIRÁG

– Nem vehet el tőled Jaguár!

FIÚ

– Azt akarja, hogy vele maradj?

VADVIRÁG

– Sejttem.

A törzsfőnök sátrában, a Vének Tanácsának gyűlésén is megtudták, hogy Jaguár nem ment veletek a vadászatra.

Jaguár azt mondja, hogy az édesanyját siratja, nemrég halt meg.

Te ezt nem tudtad?

Nálatok, a Sziklás Hegységben is hasonló szokások voltak?

Miért jöttél el a tieidtől?

Elvesztettél valakit?

FIÚ

– Irokéz vagyok.

A Nagy Tavak mellett éltek az őseim. Onnan vándoroltak Délre.

Totemük a Nagy Medve volt.

Nagyapámat keresem, nem tudom hol él? Mikor a telepések jöttek, elmenekült, nem akart a rezervátumban lakni.

Halász volt, szerette a természetet, a szabad életet!

Szüleim, testvéreim meghaltak.

Keresem az otthonomat!

VADVIRÁG

– Az én őseim aztékok voltak, a keleti parton éltek, apám azték indián volt, anyám kanadai asszony. Földet műveltek.

Szövésssel foglalkozom, anyám is szőttéseket szőtt.

A szüleim elvesztették a földjüket, a nagyszüleimtől elvettek mindent, elűzték őket a sátraikból!

Szomorú történet.

Milyen bölényt ejtettetek el?

FIÚ

– Bölény-bikát, jól tudott futni.

VADVIRÁG

(ránéz a Fiú bekötött lábára, hátára)

– Adok még prémtakarót, ha fázol!

FIÚ

– Enyhült a sebfájásom, hidd el!

De legjobban gyógyított a te érintésed!

(mosolyog)

VADVIRÁG

– Boldog vagy, Fiú?

FIÚ

– Százszorosán boldog vagyok veled

(szájon csókolja Vadvirágot, szenvedélyesen)

VADVIRÁG

– Talán bűn szeretni fiatal fiút?

A Sámán szerint a legszebb a világon: a szerelem!

Áldás minden csók és ölelés, minden érintés.

A Sámán bölcs ember, az ő ősei is sámánok voltak.

Gyógyít, tanít, jósol és varázsol, sokat tanultam tőle.

Ő népünk lelke, lelkiismerete!

FIÚ

– Inkább rólad beszéljünk, Vadvirág!

A lelkedet nagyon szeretem.

Ne törődj az arcodon lévő ráncokkal, az élet „véste” rád!

Hogy lesz ezután?
Vállalsz-e engem társadul?

VADVIRÁG

– Ne sérts meg, legédesebb!
Magamra hagysz?
Eltáncolom most neked a „Szellemtáncot!”
(átöltözik egy hosszú lepelbe)
Vadvirág átszellemülten táncol a félhomályban és hangosan, megszállottan kiáltozik.
Régi indián zene.

IV. JELENET

A falu fő terén ég a tűz.
Kora őszi reggel. Süt a nap.
Mulatság van.
Az asszonyok lepény-kenyereket sütnek.
A tűz fölött sütik a bölényhúst és szétosztják mindenkinek.
Imádkoznak.
Egy eszkimó kutya szaladgál a téren.
Hosszú asztalok, padok, az asztalokon italok, gyümölcsök.
A vadászok iszogatják a pálinkát.
Jön a Sámán, ünnepi ruhában, tollas fejdíszben, ketzál és papagájtollakkal díszített fejdíszben.
Jobb kezét a mellkasához teszi, üdvözli az ünneplőket.
Felhangzik a dob, ütemesen szól, monoton hangzással.
A táncosok, fiatal fiúk és lányok vad, temperamentumos táncot járnak.
Éneklés, mexikói népzene.
A Sámán leül a fő helyre, az ünnepi asztalhoz, pipázik, száll a pipafüst.

SÁMÁN

– Az egyik napot a másiktól a sötétség választja el.
Az idő múlását alig érzed, úgy suhan át feletted, mint a szél.
A bánatot szinte viszi az Idő, csak hajtani, hajtani előre!
Életben maradni!
Ez a tét!
És a boldogtalanságod súlyát „cipeled” a hátadon.
Már annyi a könnyünk, mint a Csendes óceán vize, hömpölygő, haragos vize!
Folyton siratunk.
Nap-Isten!
Te áldott!
Hozz nekünk szabadságot és szerelmet!

Úgy szeretem népemet, mint ahogy a Nap szétárasztja fényét!
Szeretem az életet, mint a levegőt, mely körülvesz!

A hosszú asztalnál öreg indiánok, idősebb asszonyok üldögélnek, és eszik a bölény-pecsenyét.
Isznak és nevetgélnek.

INDIÁN FÉRFIAK

– Éljen a Nagy Sámán!

SÁMÁN

– Legyen sok eső!

Ne száradjon ki a föld, legyen jó termés!

Hold-Isten!

Hozz megnyugvást, reményt, melegséget az otthonunkba!

(kis szünet)

– Ó, az a tűz, mely az indián szentélyekben lobog, világítson!

Az ősök szelleme vezessen!

„Tollaskígyó visszatér, akit elűztek, mind visszatér!”

És az alvadt vért, mely rátapadt a kalcedon pengére, lemossa!

A Sámán elszívja a békepipát.

A négy égtáj felé fújja a füstöt.

A Sámán iszogatja a tequilát.

Virágokat, virágszirmokat dobálnak fel az égbe.

INDIÁN ASSZONY

– Egészségedre, Főnök!

(koccint a Sámánnal)

Fiatal lányok táncolnak, testük ringatózik a dobok ritmusára.

Zene

Az eszkimó kutya a zene hallatára jókedvűen körül ugrálja a Sámánt.

A Sámán feláll, és ismét szól:

SÁMÁN

– Most menjete el a Nagy Folyóhoz, táncolva, énekelve!

Táncoljátok el a Nap-táncot a Folyó Istenének!

Szép, ünnepélyes, csillogó ruhákban jönnek a falu lakói, fiatalok, öregek és a gyerekek.

Vidám, örömteli hangok, kiáltások.

Zene szól hangosan, rikoltozóan!

Kagylókürtök, dobok szólnak.

A felvonulók között ott van Vadvirág, a Fiú és Jaguár is.

JAGUÁR

– Hogy vagy, Fiú?

Megtudtam, hogy Vadvirágnál voltál az éjjel.

FIÚ

– Megsebesültem a bölényvadászaton.

JAGUÁR

– Miért Vadvirág gyógyított?

Hiszen van sok fiatal nő, asszony a faluban és messzebbre is.

FIÚ

– Rám talált Vadvirág!

Vérzett a sebem, odajött hozzám, felemelt és együtt mentünk a tipibe.

Azt mondta: – Gyere velem!

Azonnal ellátta a sebemet, fertőtlenítette, bekötözte, majd ennivalóval kínált.

JAGUÁR

– Veled aludt éjszaka?

Ölelkeztetek?

FIÚ

– Mellém feküdt, a szalmazsákon aludtunk.

JAGUÁR

(düh fogja el)

– Egymás mellett aludtatok?

FIÚ

– Csendesedj le!

Fogd vissza dühödet!

Meghallják az emberek.

A folyóig még messze van.

(ökölbe szorítja kezét)

JAGUÁR

– Fiú!

Nem hallottál arról, hogy nekem tetszik Vadvirág, mondd!
Azt sem hallottad, hogy mennyire rajongok ezért az asszonyért?

FIÚ

– Nem tudtam erről!
Ez az asszony az enyém, megbabonáztam.

JAGUÁR

– Hogyan ejtetted ámulatba?

FIÚ

– Kérdezd meg őt!

JAGUÁR

– Vakmerő Vadász egyedül ejtette el a Bölényt?
Én medvevadászaton is részt vettem már!
Ha nem tudnád, a vadbölények szétszaggattak már több embert, volt, akinek a hasát szakították fel.

FIÚ

– Hogy ejtette volna el Vakmerő Vadász egymaga az állatot, mikor súlyosan megsebesült?
Én folytattam a hajszát.
Vakmerő Vadász olyan rosszul volt, hogyha nem támogatom egy darabig, összeesett volna.
Attól félt, hogy a Bölény-bika megrúgja.

JAGUÁR

– Kinek higgyek?
Ki az igazi vadász?

FIÚ

– Féltetted az életedet?

JAGUÁR

(sértve érezte magát)

FIÚ

– Meguntad az életedet talán?
Tudom, büszke vagy régi vadász sikereidre.
Nem volt eddig ellenfeled.

A menet a folyóparthoz ért.
Zajongtak, énekeltek, hangosan beszélgettek.

Néhányan belemártóztak a folyóba.
Csörgődobok hangja.

JAGUÁR

– Fenyegetőzől?

Az asszony pedig nem lehet sokáig a tiéd!

Elveszem tőled! Érted már?

Mikor elment a férje, eleinte hozzám vonzódott, de aztán összevesztünk a féltékenységem miatt.

Amikor már nem várt engemet, keserűségemben sokat ittam.

Annyira hiányzott!

A bölény-vadászat napján történt.

FIÚ

– Részeg voltál?

JAGUÁR

– A földön feküdtem és kiáltoztam, az asszony miatt volt.

Vadvirág azt mondta, nem akar látni.

FIÚ

– Csak néhány hónapja ismerem Vadvirágot, különös nő.

Az első perctől kezdve hatott rám.

Mágikus a lénye.

Megmentett.

Lombos fák, bokrok között vezetett az út.

A két férfi kicsit lemaradt a többiektől.

Sütött a nap.

Dél körül járt az idő.

A Fiú Vadvirágra gondolt.

Megborzongott.

FIÚ

– „Merre lehet az asszonyom?

Rossz érzésem van.

Mit akar Jaguár?

Miért Vadvirág kell neki?...”

FIÚ

– Árva vagyok, nincs senkim Vadvirágon kívül!

JAGUÁR

– Álmodozol, Fiú?

Egyszer majd téged is, Vadvirágot is elűznek innen.

Tudd meg, Vadvirág más férfival is hált régebben.

FIÚ

– Ezért a sértésért most megverekszünk!

Féltékeny vagy?

JAGUÁR

– Megmondtam már, Vadvirág az én asszonyom! Ne járj hozzá!

FIÚ

– Szeretem Vadvirágot, tiszta, őszinte szerelemmel!

Jaguár ittas volt, megvadult.

Verejtékezett. Dühös lett.

JAGUÁR

(gúnyosan felnevetett)

– Elküldjelek az „örök vadászmezőkre?”

Szétverlek!

FIÚ

– Józanodj ki! Nem félek tőled!

Dulakodtak, egymást verték.

Váratlanul feltűnt a folyóparton rohanó asszonya.

Haja lobogott, egzotikus virágok díszítették hosszú, aranyszínű ruháját.

A Fiú észrevette Vadvirágot.

Gyors ökölcsapást mért Jaguár fejére.

Jaguár szédült, a földre esett.

Vadvirág odaszaladt Jaguárhoz.

VADVIRÁG

– Jaguár életben van!

FIÚ

– Rohanjunk!

(elrántja onnan Vadvirágot)

Néhány perc múlva Jaguár felállt, imbolyogva lépkedett, kereste Vadvirágot.
Az asszony nevét kiáltozta.

JAGUÁR

– Vadvirág!

(hangosan kiáltozik)

Távolról, folyó felől dobok pergő hangja hallatszott.

A táncosok vonultak a folyó partján, tovább...

A Fiú vitte magával Vadvirágot, kézen fogva futottak.

VADVIRÁG

– A folyón túlra megyünk.

Új életet kezdünk!

Felerősödik a zene.

Tomboló, végtelen hangzású, indián szerelmes zene szól.

DIDO CSÓKJAI

– egyfelvonásos lírai dráma 5 jelenet –

/balett színházba, filmre/

2017

SZEREPLŐK:

DIDO – Karthágó királynője, fiatalasszony, 34 év körüli, hosszú, fekete hajú, fekete szemű, sudár, karcsú szépség

AINEIÁSZ – trójai királyfi, trójai hős, 36 év körüli, fekete hajú, fekete szemű, temperamentumos, büszke, dacos, sudár, karcsú férfi

ACHATES – Aineiász barátja, fiatal, fekete hajú, sovány, ábrándos

HÍRNÖK – Zeusz hírnöke, középmagas, sovány, göndör hajú, fiatal férfi

DALNOK – fiatal, lantos fiú

ASCANIUS – Aineiász fia, 15 év körüli gyerek

JÓS – idős, ősz hajú, ősz szakállas férfi

AFRIKAI FÉRFI – középkorú, sovány, magas termetű

UDVARHÖLGYEK – fiatal hölgyek

TRÓJAI FÉRFIAK – fiatal, izmos hajósok, Aineiász emberei

KARTHÁGÓI FÉRFIAK – fiatal és idős férfiak

ŐRÖK

TÁNCOSNŐK

ZENÉSZEK

SZOLGÁK

Helyszín: Karthágó városa és Dido királynő palotája.

I. JELENET

Kora tavaszi délelőtt.

Dido királynő kíséretével egy szentélybe érkezik.

A szentélyben ismeretlen, idegen férfiak.

(Dido királynő bíborvörös brokátselyem ruhát, rubin nyakéket és ékköves diadémot visel)

DIDO

– Hajótöröttek vagytok talán?

Imádkoztok?

Bizonyára nagyon elfáradtatok.

Aineiász és Achates meghajolnak a királynő előtt, kezet csókolnak.

AINEIÁSZ

– A trójai háborúból jöttünk, sok viszontagságon át, a tenger hullámain hánykolódva.

Társaim is Trójából valók.

Messze van Ázsia, messze van Trója!

DIDO

– Ki vagy te, szép ifjú?

Arcod büszke, nézésed titokzatos.

AINEIÁSZ

– Aineiász vagyok, trójai királyfi.

Bort öntöttem a tengerbe, és imádkoztam, hogy legyen szerencsénk!

Heteken át bolyongtunk a tengerparton, míg megtaláltuk ezt a várost, aztán betértünk ebbe a szentélybe.

– Királynő!

Itt állunk előtted, elcsigázottan, ázottan, viharverten, hajónkat a vihar és a szélvész idáig dobálta.

A jóslat szerint Itáliába vitt volna utunk, de a nagy viharban erre vetődtünk.

DIDO

– Üdvözöllek, Aineiász!

Légy a vendégem, Aineiász!

Hiszen tudom, milyen nehéz volt túlélni a vihart a tengeren.

AINEIÁSZ

– A görögök felégették Tróját!

Elhagytuk a lángoló Tróját, idős apámmal, kisfiammal rohantunk a füst és a pusztulás elől.

Anyám segített elmenekülni.

Asszonyom Creusa eltűnt, özvegy lettem.
Apámat is elvesztettem, Szicíliában halt meg.
És most itt vagyok, megalázva, mint egy vándor.

DIDO

– Özvegy vagyok, kedves idegen.
(közelebb lép a trójai férfiakhoz)
– Őseim föníciaiak voltak.
Bátyám üldözött, meg akart ölni!
Előle menekültem.
Később fenyegetőzött, hogy haddal támad ellenem!
Sychaeust, a férjemet megölték.
Kincseit elvették tőle.
Régi férjemnek márvány síremléke van itt, Karthágóban.
Férjem nem volt romantikus természetű. Gyermekeimet elvetéltem.

AINEIÁSZ

– Amikor eljöttem Trójából, sokan követtek.
Az volt a tervünk, hogy letelepedünk valahol, és új várost alapítunk.
A rossz körülmények miatt nem tudtuk megvalósítani az álmainkat.
Volt egy jóslat, az „Istenek Atyja”, Zeusz megjövendölte, hogy nyugaton, Itáliában lesz királyságom, új hazám.
És az úton, mely idáig vezetett, kalandos, veszélyes események történtek velünk.
A jóslat úgy szólt, hogy Rómát a trójaiak alapítják meg, több nemzedékkel utánam.

ACHATES

– Királynő!
(izgatottan, felhevülten)
– Előtted a trójai hős, Aineiász.
Hektórral, a legbátrabb hőssel küzdött Trójáért!
Patroklosz, a görög harcos, Achilleusz társa volt, elesett.
Hektór győzte le!

AINEIÁSZ

– Achilleusz azon tűnődött, miért nem tudta megmenteni Patrokloszt, a barátját?

DIDO

– Mondd tovább a legendás Hektór tetteit!
(leül egy padra)

AINEIÁSZ

– A görög vezér, Agamemnon is megsebesült.

DIDO

– Mi történt?

AINEIÁSZ

– Achilleusz kereste Hektórt, hogy elégtételt vegyen Patroklosz haláláért!

Hektór nem menekült, mint a többiek, várta a harcot.

Tudta, hogy meghalhat.

Rohant a vár körül, majd szembe kerültek egymással.

Achilleusz ráhajította dárdáját villámgyorsan Hektóra!

Hektór dárdája lecsúszott Achilleusz pajzsáról!

Hektórnak nem volt több dárdája, sejtette, hogy „halálra szánták” az istenek?!

De harc közben hal meg, ezt követelte a becsülete.

Kardjával Achilleuszra támadt.

Achilleusz a dárdáját Hektór páncéljába vágta.

Hektór sebe halálos volt!

ACHATES

– Hektór azt kérte, ha meghal, holttestét Achilleusz adja ki az apjának és az anyjának!

AINEIÁSZ

– Achilleusz dühöngött.

ACHATES

– Zeus megvetette Achilleuszt Hektór tetemének meggyalázásáért!

Priamosz, az idős király, Hektór apja kincsekért cserébe megkapta gyermeke holttestét.

Azt kérte, aki Hektórt megölte!

Kilenc napig gyászolták Hektórt, a trójai hőst.

AINEIÁSZ

– Achilleusz Párisz nyilától veszítette életét.

Dido királynő arca nagyon szomorú volt.

DIDO

– Kedves trójaiak!

Szívemben ott lesztok, Hektór és te, Aineiász!

És a páncél, melyet Hektórról levett Achilleusz, hirdesse Hektór bátorságát!

Hektór kardja emlékeztessen benneteket a csatára!

Ó, istenek!

Védelmezzétek a trójai népet!

Menedéket találtok nálam, enni-, innivalót adok nektek!

AINEIÁSZ

(letérdel a királynő előtt, fejét lehajtja)

– Köszönöm, királynő!

Az isten éltesen sokáig, áldott jó szívedért!

Lefogytunk a hosszú bolyongás alatt és többen súlyosan megbetegedtek az úton.

DIDO

– Sebetekre gyógyszert adnak orvosaink, és az udvarhölgyeink is segítenek.

Aineiász!

Megtudtam, hogy Diomédész megsebesített a csatában.

Jöjj, Aineiász!

Megparancsolom alattvalóimnak, hogy tisztelettel bánjanak veletek, és veled, Aineiász, úgy bánjanak, mint uralkodójukkal!

Mostantól Dido királynő ura vagy!

AINEIÁSZ

– Nagylelkű vagy, királynő!

Amikor megláttam sudár, karcsú termetedet, és tekintetedet, vonzásod alá estem.

Tudd meg, Erosz nyilai eltaláltak!

DIDO

(elmosolyodott és kezét nyújtotta Aineiásznak)

– Isten küldött hozzám!

Olyan régóta vártalak.

Vártam, hogy újra szerethessek egy férfit!

AINEIÁSZ

(izgatottan néz a királynőre, megcsókolja a kezét)

DIDO

– Most menjünk a palotámba!

Pihenjétek ki magatokat, aludjatok!

Új élet vár ránk, gyönyörűséges, szerelmes élet!

Dido királynő kíséretével és a trójai férfiakkal kilép a szentélyből, a királynői palota felé mennek.

Zene.

II. JELENET

Nem messze a tengerparttól a királyi palotát látjuk.

Körülötte pálmafák.

Napfényes délelőtt, tűz a nap.

A palota ebédlőjében az asztalok megterítve. Az asztalokon finom eledlek, gyümölcsök, boros serlegek, boros kancsók.

Feldíszították a termet színes lampionokkal.

A lakomára meghívták Aineiász fiát, Ascaniust is.

Egy zenész lanton játszik.

Belép Dido királynő, kíséretével.

(Dido királynő zöld selyemruhában, diadém a fején, selyem szandálban, smaragd ékszereket visel.)

DIDO

– Üdvözöllek benneteket, vendégeim!

Nevem: Dido, pun nyelven, Elissza.

A türoszi király lánya vagyok. Hazámból elvándoroltam, megalapítottam Karthágót, uralmam alatt híres város lett Karthágó, a Földközi tenger partján.

JÓS

– Trója bátor férfijai!

Itt vagytok sebesülten, de lelketekben híven hazátokhoz!

Új hazát kerestek?

A romos Trója elriasztott benneteket?

Zeusz jóslatát, amit Aineiásznak jóslott, be kell teljesíteni!

A Jós kimegy.

DIDO

– Ígyunk! Kezdődjön a mulatság!

Ígyunk a megmenekülésedre, Aineiász!

(felemeli arany serlegét, és koccint ünnepélyesen Aineiással.)

– Remek hajósok, kereskedők éltek Föníciában, a bor és az olívaolaj messze földön ismert volt.

Ciprusra, Szicíliába, Franciaországba, Spanyolországba is eljutottak és ide, Észak-Afrikába is.

Amíg én kormányozom Karthágót, ez a város felemelkedik, és virágzó város lesz!

Kezdetben sok nehézség volt, a sivatagi emberek támadásai, a numidák fenyegetései.

AINEIÁSZ

– Köszöntelek, királynő, Felséges Asszony!

És köszönöm ezt a szívélyes fogadtatást, társaim nevében is.

Légy hosszú életű és boldog!

Fortuna vezesse minden cselekedetedet, nemes lelkű királynő!

Jóságodat dicsérjek az istenek!

Dicsérem lépteidet, a gazella-libbenésű lábadat, természetet, mely olyan, mint a pálmafák hajladozása, fekete párduc mozgását látom a járásodban.

Királynő!

Légy imádott az egész földön!

DIDO

– Trójai férfiak!

A lakomát a ti tiszteletetekre rendeztük.

AINEIÁSZ

– Egészségedre, Dido királynő!

Karthágó csillaga!

(Aineiász iszik és nézi Didot)

ACHATES

– Éljen Dido királynő!

Az isteni Úrnő, a jószívű, a gyönyörű!

A terembe behozzák ezüst tálcákon a sült szarvast, sült szárnyasokat és a borral telt boros kancsókat, süteményeket.

Belép a lantos fiú.

Bejönnek a táncosnők, egzotikus ruhában, és dobszóra táncolnak.

Majd fiatal énekesek jönnek, régi bordalokat énekelnek a vendégeknek.

Egy Afrikai Férfi érkezik, gepárddal.

Megáll Dido királynő előtt és letérdel.

AFRIKAI FÉRFI

– Köszöntlek, Felség!

Elhoztam a gepárdot, fogadd el ajándékomat!

Légy olyan ügyes, mint a gepárd!

Az Afrikai Férfi meghajol, kimegy a gepárddal.

DIDO

– Ez az édes szőlő és a bor itt termett a Medjerda folyó partján, kóstoljátok meg!

Éreztétek jól magatokat ezen a lakomán!

Szóljon most a fuvola halk muzsikája és szóljanak a lantok!

A lantos átszellemülten, szenvedélyesen énekel, szerelmes dalokat.

AINEIÁSZ

(odahajol a királynőhöz, suttogva kérdezi)

– Olyan közel az éjszaka, mikor láthatlak?

Mikor leszünk együtt?

DIDO

(meglepődik)

– Aineiász, korai lesz a találkánk.

AINEIÁSZ

– Nem!

Várj!

Nem tudom már tovább titkolni vonzódásomat!

(kissé pityókásan)

– Ma éjjel meglátogatlak, Úrnő!

Éjfélkor!

DIDO

(büszkén)

– Keress fel a lakosztályomban, a hálósobámban!

ACHATES

– Mit sugdolóztok? Aineiász?

Ne titkolózz előttem, úgyis megtudom titkodat!

AINEIÁSZ

– Arról beszéltünk a királynővel, mikor megyünk vadászni?

ACHATES

– Holnap?

Én is veletek megyek! Ascanius is jönne velünk.

Úgy tudom, szeret vadászni.

Mire vadásztok?

AINEIÁSZ

– Még nem tudom, mikor lesz a vadászat?

Tűzokra, azt hiszem.

ACHATES

– Ha vadászat lesz, akkor a királynő miért mosolygott?

És miért nézett rád olyan elragadtatva, mintha nem is a földön lett volna, hanem már a mennyekben?

AINEIÁSZ

– Rejtélyes nekem is, majd meglátjuk, Achatesem.

Zene.

III. JELENET

A királynő hálósobája.

A királynő az ablaknál áll és nézi a tengert. Morajlik a tenger.

A távolban sirályok repülését látni.

(A királynő hófehér, áttetsző, csipke ruhában, igazgyöngy nyakláncot, karkötőt visel, fekete, hosszú haja kibontva, hajában mirtusz virágok.)

(A szobában drága perzsaszőnyegek, aranydíszes tárgyak, bársony fotelok, a kristályvázában egzotikus virágok, az ágyon prémtakaró, és aranydíszes párnák.)

Gyertyák égnek.

Ámbra illatú asztalkán italok, gyümölcsök, egy kis ezüst tálon édességek.

Dido nyugtalanul járkál a szobában, várja Aineiászt.

Odamegy az asztalhoz, önt magának piros bort és vár.

Fehér strucctoll legyezővel legyezi magát.

Aineiász kopog az ajtón, belép.

DIDO

– Vártalak!

Jó ez a piros bor, bordó, piros vérem felpezsdíti!

AINEIÁSZ

– Jó estét, Felséges Asszonyom!

(odamegy Didohoz, kezet csókol, majd leül)

DIDO

(önt a borból Aineiásznak)

AINEIÁSZ

– Egészségedre, szépséges Úrnőm!

Olyan szép vagy ebben a fehér ruhában, mint Aphrodité!

DIDO

– Egészségedre, uram!

AINEIÁSZ

– Te sirokkó-forróságú!

Vágyad felizzik, akár a láva.

Megigéz, lenyűgöz!

(lefekszik Dido lába elé és átfogja lábát rajongva)

DIDO

(odamegy az ágyhoz, ledől az ágyra, csábítóan, vágyakozva)

– Gyere ide, hozzám!

Hadd érezzelek!

– Csókod ízét ízlelgetem, – narancs és mandarin nem édesebb a csókodnál.

Erre a szerelemre vártam, erre az ölelésre, melyet sok száz ölelés követ majd!

AINEIÁSZ

– Melléd feküdhetek, királynő?

Akarod a szerelmemet?

Tüzes mén szenvedélyét kívánod?

Úgy öleljelek?

(mosolyog)

DIDO

(szemét lehunyja)

Dido eloltja a gyertyákat.

A szobában sötét van, csak a tengeri szél susogását hallani a nyitott ablakon át.

A selyemfüggönyök lengedeznek.

AINEIÁSZ

– Közel a tenger, érzem az illatát, és a virágok illata mámorító...

(Dido mellé fekszik, átkarolja)

DIDO

(szenvédeyesen öleli Aineiászt)

– Kívánlak, mint aszályban az igavonó állatok a vizet.

Eső nélkül olyan volt, mint szerelem nélkül.

A kalóz-idő elrabolhat tőlem!

AINEIÁSZ

– Nem tudom elfelejteni a romba dőlt Tróját!

Apám palotáját is lerombolták.

Honvágyam van.

Dido önt a kristálypohárba bort Aineiásznak és magának is.

Aineiász kiissza a bort.

DIDO

– Pihenj meg a keblemen!

Régvágyott uram!

AINEIÁSZ

(megmámorosodva a bortól és Dido testének forróságától, gyengéden átöleli)

– Bárcsak maradnánk így!

Zene.

DIDO

– Régi uram meghalt, és nem volt, akit szeressek.

Egyik kérő se tetszett és maradtam egymagam.

AINEIÁSZ

– Igazmondó!

Szeress!

DIDO

– Zúgjanak a karthágói harangok!

A két szerelmes fekszik az ágyon.

Zene.

Tomboló hangzású, egzotikus zene szóljon!

Aineiász csókolgatja Dido vállát.

Dido újra tölt a borból kedvesének és magának is.

DIDO

– A tenger vetett ki eléd!

Drága uram, szerelmed hálójába estem.

AINEIÁSZ

Szabad vagy, Dido!

Minden a miénk, ezen a földön, amíg velem vagy, szőlőskertek, narancs-ligetek, pálmafák, cédrusfák, fenyők, erdők, hegyek, sivatagok, oázisok, folyók, melyek az öbölbe torkollnak, folyóvölgyek, és a hatalmas tengerpart!

Enyém a legszebb szerelem!

DIDO

– A halál gondolata eszedbe se jusson!

Itt az élet diadalmaskodik ma királynői ágyamon!

AINEIÁSZ

– Miért mosolyogsz?

DIDO

– Boldog vagyok, uram, néhány pillanatig, míg öleltél, enyém volt a mennyország!

Most hagyj magamra!

AINEIÁSZ

– Jó éjt, királynő!

Holnap újra látlak.

Mindig látlak.

DIDO

– Csodás éjszaka volt.

– Jó éjszakát, szerelmem!

Aineiász meghajol Dido előtt, majd kimegy a királynő hálósobájából.

IV. JELENET

Egy évvel később, Dido és Aineiász első találkozása után.

Délutáni forróság, nyár elején, a pálmaligetben, a tengerparton.

Távolról olajfák és babérfák illata árad. Vadludak szállnak a tenger felé.

Dido és Aineiász egy pálmafa alatt üldögélnek, beszélgetnek.

Nézik a tengert.

Dido királynő elefántcsont legyezővel legyezi magát.

(ruhája: hosszú, kék selyemruha, és borostyán nyaklánc)

Egy Hírnök érkezik, Zeusz követe.

HÍRNÖK

– Aineiász!

(lihegve szól, szaggatottan)

– Zeusz küldött hozzád!

Azt üzenete: „Indulj el és keresd meg a királyságot, mely neked rendeltetett!”

Mi ez a fényűzés?

Kényeztetés?

Látom, kardod jaspiskővel díszítve, ruhád arannyal hímezve.

Mire jó ez?

Hallgass Zeuszra, az istenek urára!

Isten veletek!

A Hírnök elvágtatott gyors lován.

DIDO

– Neked szólt ez a furcsa üzenet?!

Aineiász!

Hallod, a madarak is veszekszenek?

AINEIÁSZ

– Nem akartam szólni a jóslatról, az álomlátásról újra, mert tudtam, nem viselnéd el, ha elhagynálak.

Héra istennő azt akarta, hogy ne utazzak el, telepedjek le Karthágóban!

Aphrodité istennő terve az volt, hogy Itáliába hajózzak.

DIDO

– Álomlátás? Jóslat?

Hogy utódaid a rómaiak lesznek, az lesz a sorsod?

Maradj itt, telepedj le Karthágóban, drágám!

Még rágondolni is rossz, hogy elhajózol egyszer.

Nem küldhetsz a sírba!

Már a házasságunkat terveztem, a nászt!

Dido királynő elsápadt, elszédült.

Aineiász alig tudta tartani karjában Didót.

Hozott egy pohár vizet.

Dido ivott néhány kortyot, Aineiászra nézett szomorúan.

DIDO

– Félelmetes istenek, megjósolták a jövődet és rávettek, hogy Itáliába hajózz?

Aineiász!

Mit tettem, hogy el akarsz hagyni?

Boldogságunkat tönkre akarod tenni?

Emlékszel?

Úgy bújtál keblemre, mint kicsi pólyás, ringattalak ölemben, mintha saját gyermekemet ringatnám, annyira ragaszkodtál hozzám!

Vezekeljek?

Hűtlenséggel vádolsz talán, mert a barátod arcára adtam egy röpke csókot?

Mondd, mi bánt?

Miért ez a sietség?

Úgy jöttél hozzám, mint hajótörött, én felajánlottam a segítségemet!

Ha elhagysz, felbőszült gepárdok üzzenek, tengeri bálna támadja meg hajódat!

Ha elhagysz, az alvilág legyen az otthonod!

Maradj, Aineiász!

Maradj, ezerszer kérlek, ne hagyj magamra!

Aineiász közömbösen nézett Didóra.

Lehajtotta a fejét.

DIDO

– Nézz arcomra!

Szerelmed teremtett újjá, szerelmed mentett meg!

Te hűtlen szerető!

Ámítás, hízélgés, amit nekem mondtál, szerelmünk éjszakáján?
Hírnevemet megsértetted!

AINEIÁSZ

(sértődötten)

– Bocsáss meg, Dido!

Szerettelek, forrón, igazán, az összes férfias vágyammal, imádatommal!

DIDO

– Kedvenc arabs telivér lovamat ajándékozom neked.

Egy holdfényes éjszaka majd kilovagolunk a tengerpartra.

AINEIÁSZ

– Köszönöm.

(elgondolkodva)

– A római nép ősatya leszek!?

DIDO

– Kevés neked, hogy Karthágó ura vagy?

Miféle hatalmi vágy hajt, hogy elhagynád érte Didót?

Hittem a szerelmünkben.

Aineiász!

Ne hajózz el, maradj!

Már mindenki a frigyünkről beszél Karthágóban!

Ne törődj a Varázslónő áskálódásaival!

Ne hallgass féltékeny, régi kérőmre, Iarbasra, Gaetulia fejedelmére!

Meg akarja hiúsítani leendő házasságunkat!

Hütlén lettem halott férjem, Sychaeus emlékéhez?!

(kis szünet)

– Karthágói férfiak!

Ti, kik velem voltatok a bajban, most kérlek benneteket, ne engedjétek Aineiászt elmenni!

Más népet akar boldogítani, s talán még megnősül, Itáliában?

AINEIÁSZ

– Jó voltál hozzám, Dido, nagyon jó voltál.

De nem vagyunk házasok, elmegyek, amikor jónak látom.

Dido arcán könnyek csorognak.

AINEIÁSZ

– Mennem kell!

Ne sírj, Dido, ne sírj!
(megsimítja gyengéden Dido arcát)

DIDO

– Gyermekünk lesz, Aineiász!

Dido királynő visszatért a palotájába, majd a szobájába ment.
Az ágyra esett.

V. JELENET

Éjszaka. A távolban halászbárkák látszanak.
Fáklyafények imbolyognak a tengerparton, a kikötőben.
Aineiász és társai a hadi gályákat szerelték.
Dido királynő megtudta, hogy Aineiász el akar hajózni másnap éjjel, Karthágóból.
Reggel Dido királynő hívatta Aineiászt a palotába.

Királynői lakosztály.

Dido királynő ünnepélyesen fogadja Aineiászt.

(Dido királynő arany koronában, aranszínű, brokát ruhában, arany palástban van, arany ékszereket visel)

AINEIÁSZ

– Jó reggelt, Felséges Királynő!
Miért hívattál?

DIDO

– Aineiász, trójai királyfi!

Megakadályozhatnám elutazásodat!

Büszkeségem nem engedi, hiszen el akarsz hagyni!

Az istenek akarata ellen mit tehetek?

Minden, mi szépség volt, most összeomlott?

A vágy elillan, és ami eddig álom volt, most hiány, csalódottság?!

(szinte kapkodja a levegőt, rosszul van)

– Talán félsz Zeusz haragjától?

Folyók, áradatok ki, hegyek, omoljatok össze, sivatagi viharok támadatok fel, sós víz marja ki szádat, ne tudj más asszonyt csókolni!

Kérem Poszeidónt, a tenger istenét, irányítsa másfelé hajódat, ne tudj Itáliába hajózni!

Hiszen szíved kikötője Karthágó volt neked, Aineiász!

Ne felejtse el, hogy ide vezetett a vihar, és karjaimban találtál menedéket!

Társam voltál, uram, de nem voltál a férjem.

AINEIÁSZ

– Éjjel kihajózunk a tengerre!

DIDO

– Nem hiszem el!

AINEIÁSZ

– Majd meglátod!

DIDO

– Karthágóból el akarsz menni?

Imádkozom ma még az istenekhez.

Zene.

Üstdobszerű hangszerek szólnak, félelmetes hangzással, olyanok, mint a mennydörgés.

AINEIÁSZ

– Elhajózunk ma az éjszaka leple alatt!

Ne sírjatok, karthágói nők, én itt boldog voltam, a legboldogabb!

DIDO

– Akkor miért hajózol el?

Az örületbe kergetsz?!

AINEIÁSZ

– Isten veled, Karthágó királynője, te legszerelmesebb!

DIDO

– Ez az utolsó szavad?

Te haramia!

Nem félsz a királynő átkától, ki úgy szeretett, mint ahogy a Nap elárasztja a földet, ahogy a Hold kering a Föld körül, és ahogy a csillagok fönt az égen világítanak!

AINEIÁSZ

– Királynőm, utoljára látjuk egymást.

DIDO

– Egy csókot adj még!

Aineiász szájon csókolja Didot, szemét lehunyja, pár percig.

AINEIÁSZ

– Nem akarlak elhagyni, Dido!

Higgy nekem!

Úgy érzem magam, mint egy sötét, kísérteties hajón, – nem akarok elszakadni tőled, távol élni tőled!

(ábrándozva)

– És mégis űz, hajt a jóslat, az álom, szinte megdermeszti testemet, lelkemet.

A hajó árbocán fenn, lobog a zászló, a tengeri szélben, s mi evezünk, evezünk a siralom völgybe!

Ó, én szabadságom, istenáldotta szerelem, Dido!

Karthágói csókok, ölelések!

Csak üssétek, „korbácsoljátok” testemet, már nem érzem a fájdalmat.

Orkánok, viharok, hurrikánok, semmitől nem félek.

Dido!

Halálomig szeretlek!

Királynőm, isten veled!

Aineiász kirohan a teremből.

Dido felsikolt, elájul.

Lezuhan a földre.

Az örök besietnek, felemelik Dido királynőt, a hálószobájába viszik.

Az udvarhölgyek kísérik a királynőt.

DIDO

– Aineiász még az éjjel elhajózik!?

Elhagyja Karthágó királynőjét?

UDVARHÖLGY

– Felség!

Aludjon!

Reggel majd új nap lesz, talán csoda történik?

DIDO

– Valami tragédia lesz, érzem.

Aineiász elhajózik, – nem bírom túlélni!

Hagyjatok aludni!

UDVARHÖLGY

– Királynő, talán nincs semmi veszve még?

Talán mégis marad Aineiász?

Meggondolja magát?

DIDO

– Nagyon elszánt volt, mikor maradásra kértem.

Olyan volt, mint egy tengeri hajós, ki ismeretlen vizeken hajózik és új hazát keres.

UDVARHÖLGÝ

– Érzem a vesztedet, Úrnőm!

DIDO

– Vár Hádész és a Pokol tüzes szakadékja!

Creusa, Aineiász halott felesége és Sychaeus, halott férjem elátkoztak haláluk előtt?

Az alvilág királynője, Perszephoné tárt karokkal üdvözli majd Dido királynőt, ki Karthágót alapította és olyan szerelmes volt, hogy belehalt.

Vár engem a Halottak Birodalma!

Az udvarhölgyek kimennek a szobából.

Dido önkívületbe esett.

Mellkasába szúrja a tört!

DIDO

– Aineiász!

Uram, szerelmem!

Életem vigasza voltál, most elveszed az életemet!?

Szerettelek, ahogy asszony szerethet férfit, – te hagytál el!

Nem tudtalak visszatartani az utazástól, már késő!

Siessetek!

Meghalok.

Isten veled, Karthágó!

Isten veled, Aineiász!

Uram, te drága lény!

(súlyos sebe erősen vérzik)

– Vannak gyönyörű szerelmek, melyeket nem homályosíthat el az idő!

Szerelmünk sugárzása betölti a földet, az egész világmindenséget!

Akkor találkoztunk, amikor a nap a legforróbban sütött ránk, amikor az a pillanat a végtelenségbe ért.

Léteznek szerelmek, melyek a halálban fogantak meg!

Mint egy kiéhezett, ordító, felajzott leopárd veszedelmes ölelése – talán a halál is úgy marja majd vergődő testemet?

Ég veled, Aineiász!

Elsötétül az ég, éjszaka lesz...

Dido meghalt.

Hajnalodott.

Hajókürtölés hallatszott.

A tengeren Aineiász hajóját látni, ahogy eltávolodott Karthágó partjaitól.

Aineiász látta Karthágó városfalainál a hatalmas tüzet fellobbanni!

Aineiász megrémült.

Dido halotti máglyája égett!

A város fölött a piros lángok felcsaptak az égig!

Szomorú, egzotikus zene szól.

DIMITRISZ REMETE

Szerzetesek II

– lírai egyfelvonásos dráma, hat jelenet –

2017

SZEREPLŐK

ALEKSZANDROSZ APÁT – teológus, idős férfi, magas

DIMITRISZ REMETE – tudós, tanár az egyházi iskolában, 84 év körüli férfi, lesoványodott

LEANDROSZ SZERZETES – filozófus, – a mester – szemüveges, középkorú férfi

JORGOSZ SZERZETES – ikonfestő, középkorú, sovány férfi

GEORGIOSZ SZERZETES – tanár az egyházi iskolában, középkorú férfi

JOANNÉSZ SZERZETES – énekes, fiatal, sovány férfi, ábrándozó

BOLTOS – középkorú, telt, fekete hajú

NARRÁTOR férfihang (tenorhangzású hang)

Megjegyzés: Öltözék: hosszú, fekete, szerzetesi ruha, saru – Alekszandrosz apát fekete ruhája fölött keresztet visel a mellkasán.

Helyszín: Görögország, Athosz hegyi kolostor és környéke, Karie városa, sziklabarlang az Athosz hegyen

I. JELENET

Leandrosz és Jorgosz szerzetesek beszélgetése kora reggel.

Ősz van. A kolostorhoz közeli ösvényen sétálgatnak.

NARRÁTOR

– Magas, titokzatos sziklák.

A száraz levelek hangtalanul lehullanak a földre.

Az Idő és az Erő megszemélyesítője a zord, sziklás Athosz hegy az Égei tenger fölött.

A felhők özönlenek, áradnak, akár az óceán vize, olyan hatalmasan gomolyognak a kopár hegyek fölött.

Mindig más arcát mutatja az égbolt, a táj – este, sötétben szinte félelmetes, ám nappali fényben hívogató, – reggel hűvösen áramló, nyáron csupa gyöngyház színben tobzódik, fényesen tobzódó!

Zenei ritmust sugalmazó!

A sötétzöld fenyők muzsikálnak, „örzik” az emberek álmát!

Az ember talán nem is sejti, hogy lénye és léte mennyire összefügg a Földdel és az Éggel!

Úgy tűnik, mintha az égbolt összeérne a hegycúccsal – vannak pillanatok, amikor fehér felhők úsznak az égbolton, aztán a könnyű felhők szétoszlanak újra és átragyog mindenben a Nap fénye!

Kitisztul az egész égbolt!

A halványkék ég harmonikusan szétterül.

Állandó dinamika!

A hegyek fölött áramlik, árad, hatalmas elementáris erőt árasztva, talán mágnesség van ebben a jelenségben?

Nagyon nagy hatással van a földön élőkre!

Borongós, sötét, fekete felhők közelednek, terebélyes, borús felhők tornyosulnak.

Amikor naplemente van, narancssárga színben ég a látóhatár!

Majd újra este lesz és az egész égbolt, a Mindenség körülvesz titokzatosságával.

Csak a hold sápadt fénye világít fehéren, és a távoli csillagok.

(kis szünet)

LEANDROSZ

– Kedvellek!

JORGOSZ

– Régen is kedveltél?

LEANDROSZ

– Igen.

JORGOSZ

– Titkoltad az érzelmeidet?

LEANDROSZ

– Rossz, hogy elmúlt a forró nyár.

JORGOSZ

– Te szoktál sírni?

LEANDROSZ

– Nem. Fiatal koromban előfordult, hogy sírtam, hangtalanul.

JORGOSZ

– Az égbolt színe szinte percenként változik, nem lehet megunni!

Az ég szerelmese vagyok!

LEANDROSZ

– Te az eget figyeled, én a földet.

Az élőlények közelebb állnak az emberhez.

Az ég olyan kiismerhetetlen.

JORGOSZ

– Az égre nézel, mikor kimész a házból, a levegő körülvesz.

A szél meglegyinti arcodat.

LEANDROSZ

– Ég és Föld egymás tükörképei.

Vonzák egymást!

Mindig az égre nézel és az ég tüneményes, változó színeire.

JORGOSZ

– Az állatok, madarak hangja is élettel teli!

Vulkánkitörések és földrengés...

És ott vannak a patakok, folyók, vízesések, tengerek, hallod a zúgásukat!

Amikor vihar van, esik, zuhog az eső, a szél felkerekedik, megnyilvánul hatalmas erejük.

A föld mélyében minden forr, ég, dübörög!

LEANDROSZ

– Úgy látom, kedveled a vihart, a villámokat, és a mennydörgést.

A nyugalomban nem találod meg a lélek mélyében dúló szenvedélyeket?

JORGOSZ

– Hol van Joannész?

LEANDROSZ

– Kiment a sziklához.

Minden nap kimegy oda és imádkozik.

Joannész olyan, mint egy szirti sas.

LEANDROSZ

– Letérdel a sziklás talajon. Nézi a lent hullámozó tengert, a hegyeket.

Valamilyen távoli tájra vágyakozik?

Fiatal, ábrándozhat eleget a sziklaszirten.

Nézi, ahogy a sas kiterjeszti szárnyait, és ahogy csőrét tisztítja.

Aztán énekel hangosan, szenvedélyesen.

Magányos, titokzatos fiú.

(elgondolkozva)

– Jó lenne most egy pohár bort inni!

Egyre kevesebb vágyunk marad.

JORGOSZ

– Vágytalan vagyok, alig tudok már vágyakozni.

Eső lesz nemsokára, beborult, az ég, forduljunk vissza!

LEANDROSZ

– Azt se bánom, ha megázunk.

Siessünk!

Délután bemegyek a városba.

JORGOSZ

– Miért?

LEANDROSZ

– A konyhán olyan egyhangú az étel, ritkán kapunk süteményt.

Amikor édesanyám élt, finom süteményeket sütött nekünk.

JORGOSZ

– Én is megennék valami finomat, serpenyős rizst, hússal!

Láttam az egyik fán, ahogy egy madár etette a fészkében a fiókáit.

Aztán elrepült újra!

Elmosolyodtam.

Veled menjek?

LEANDROSZ

– Ha akarod, gyere!

Együtt finomabb a sütemény is.

JORGOSZ

– Jó.

LEANDROSZ

– Aztán veszünk még sört is a városban. Nehogy elmondd az apátnak!

És elszívunk egy cigarettát.

JORGOSZ

– Szeretnék pipázni, de nincs pénzem dohányra.

LEANDROSZ

– Ráérünk tervezgetni.

Mindjárt odaérünk, testvér!

Csak nem vagy fáradt?

JORGOSZ

– Nem, csak megviselt a húsvéti böjt, szerencsére már jól vagyok.

LEANDROSZ

– Menjünk!

Mire beérünk a kolostorba, ebédidő lesz.

Majd találkozunk a ciprusfánál!

JORGOSZ

– Hány órákor?

LEANDROSZ

– Négy órákor!

Ott legyél ám!

Igyekezzünk sötétedés előtt visszaérni!

JORGOSZ

– Hidd el, nem szeretnék teljesen aszkéta lenni, mint a remeték!

LEANDROSZ

– Tudom.

Ne csüggedj!

Nekünk küldetésünk van, Jorgosz!

– És nehogy elfeküdj a szobádban, mint Dimitrisz remete, napokig csak alszik.

Lehet, hogy beteg? Meg kell látogatni!

Az egyházi iskolát is fel kell keresni és megkérni őket, hogy nézzék meg a templomi freskókat, restaurálni kellene!

Te is értesz a freskókhoz, ikonfestő vagy!

Rengeteg a tennivaló, nehogy elhagyd magad, csak a tevékenység tart életben!

JORGOSZ

– És a meditáció?

LEANDROSZ

– Az is kell, de fontos a cselekvés!

JORGOSZ

– Úgy beszélsz, mint egy prédikátor, átszellemült vagy, tele energiával.

Nem gyengülök el, – melletted nem!

Néhányan belemerülnek a lelki életbe, tekintetük révedező.

Tanítsd őket is!

LEANDROSZ

– Jorgosz!

Délután várlak!

JORGOSZ

– Veled megyek, Leandrosz!

Az ebédlőben hosszú asztalok.

A szerzetesek ebédelnek.

Jorgosz várakozik.

Leandrosz szerzetes a cellájában olvas elmélyülten.

II. JELENET

A ciprusfánál.

Kivilágosodott az égbolt.

Fény árasztotta el az Athosz hegyet és az Égei tengert!

Jorgosz korábban érkezett.

Jött Leandrosz.

JORGOSZ

– Szalonikibe is jó lenne menni!

És Sztageiroszba, Arisztotelész szülővárosába!

És a kikötőbe! Nézni a hajókat, ahogy himbálózna a vízen, nézni a hullámokat, ahogy felcsapnak magasra!

Bemennénk egy kocsmába is, beszélgetnénk a tengerészekkel és a halászokkal!

A parton szólna a duda és a síp!

JORGOSZ

– Hallgatnánk a sirályok rikoltozását!

LEANDROSZ

– Most a közeli Karie-be megyünk.

JORGOSZ

– Szerezzünk egy öszvért!

LEANDROSZ

– Így is több óra az út.

JORGOSZ

– Menjünk tovább, a ciprusok felé!

Leandrosz, mikor megyünk könyvtárba?

LEANDROSZ

– Tanulmányozni szeretném a kódexeket!

Szent Pál apostol levelének kéziratát is látni szeretném!

Szürkült az ég.

JORGOSZ

– Leandrosz, visszaérünk a közös istentiszteletre?

LEANDROSZ

– Nem időzünk sokat, megvesszük, ami kell és fordulunk vissza.

JORGOSZ

– Van pénzed? Nekem alig van, segítesz?

LEANDROSZ

– Igen.

Gyere!

Ide bemegyünk!

Bemennek egy pékségbe.

LEANDROSZ

– Békesség e háznak!

Lehet venni kesudiós szeletet?

Frisset?

BOLTOS

– Igen, van most.

LEANDROSZ

– Kérek négyet!

És szezámmagos szelet?

BOLTOS

– Most nincs, elfogyott!

Nézzék meg máshol, a piacon!

LEANDROSZ

– Viszontlátásra!

JORGOSZ

– Ujjé! De jó lesz, este megesszük, majd teázunk.

Menjünk a piacra, talán még kapunk serpenyős rizst?

LEANDROSZ

– Jó lenne venni még muskotályos bort is!

Olyan rég ittam.

Karie.

Piac. Kiabálás, piaci forgatag.

Bódék.

Leandrosz és Jorgosz megvették a kuglófot.

LEANDROSZ

– Ne gondolj most Dionüszoszra!

Mind a ketten elszívtak egy cigarettát.

Mentek a domboldalon.

Esteledett.

Siettek a kolostorba.
Nézték a távoli tájat

JORGOSZ

– Este találkozunk.

LEANDROSZ

– Köszönöm, hogy velem jöttél!

JORGOSZ

– Szívesen, mester!

III. JELENET

A kolostor udvarán látszik a kerengő, a fák között. Boltíves oszlopcsarnok.
Reggeli után imádság van, mondják a zsoltókat, majd reggeli istentisztelet a templomban.
Meditáció.
A szerzetesek összegyűlnek az udvaron.

JORGOSZ

– Nem tudom, miért gyűltünk össze ilyen hirtelen?
Mit gondolsz, Leandrosz?

LEANDROSZ

– Majd megtudjuk.
Belép Alekszandrosz apát.

ALEKSZANDROSZ APÁT

– Szerzetesek!
Kedves testvérek!
Történt egy kellemetlen eset a kolostorban.
A szerzetesek hűmmögnek, sugdolóznak, zajonganak.

ALEKSZANDROSZ APÁT

– Tegnap megtudtam az egyik szakácstól, hogy éjszaka eltűnt egy adag étel és tej.
Van valakinek hozzászólóvalója?
Feleljetek!
– Nem fordult még elő idáig, hogy megdézsmáltak volna az ételt éjjel!
Mit szól hozzá, Leandrosz mester?

LEANDROSZ

– Miért tőlem kérdi?

ALEKSZANDROSZ APÁT

– Maga a legtapasztaltabb, hallgatunk a szavaira.

LEANDROSZ

– Ma éjjel a konyhában rejtőzzön el két szerzetes, és figyeljék meg, ki jön a konyhába!

ALEKSZANDROSZ APÁT

– Ilyen eset többet ne forduljon elő!

Most pedig kezdődjenek a foglalkozások!

Georgiosz szerzetes!

Látogassa meg a szomszédos kolostorok apátjait, mondja el, hogy fel kellene újítani a templomot, renoválni kellene a külső falakat!

Jorgosz szerzetes!

Menjen el az egyházi iskolába, érdeklődjön meg, keresnek-e tanárt és teológust?

Tanáraink folytassák a tanítást!

Joannész szerzetes!

A kórház vezetőjének mondja el, hány betegünk van, kérdezze meg, mikor jön az orvos?

Várjuk szeretettel!

A többiek a könyvtárba mennek, folytatják az egyháztörténet tanulmányozását!

Az egyházatyák műveinek ismerete, megismertetése is a maguk feladata!

A kertet is művelni kell!

Vigyék el az adományokat!

Kérem, intézkedjenek, hogy legyen mindenhol meleg víz a zuhanyzóknak!

Kezdjék el a munkát!

Este várom magukat egy szerény meditációra, a Meditációs Csarnokban!

Felolvasunk a Bibliából!

Viszontlátásra!

Alekszandrosz apát elsiet.

IV. JELENET

Az esti vacsora után.

A Meditációs Csarnokban.

Egy fiatal szerzetes lanton játszik.

Gyertyák égnek.

JORGOSZ

– Jó estét, mester!

Jó, hogy újra látlak!
(Leandroszhoz lép)

LEANDROSZ

– Jó estét!
Min gondolkozol?

JORGOSZ

– Mindig szomorú vagy.
Mi lehet az oka?
(elgondolkozva)

LEANDROSZ

– Majd megtudod, ha hatvan éves leszel, vagy később!

JORGOSZ

– Tudom, elvesztetted a családot, de barátaid vannak!

LEANDROSZ

– Inkább úgy mondanám, tanítványaim.

JORGOSZ

– Fontos nekünk a véleményed!

LEANDROSZ

– Régen szerettem egy fiatalasszonyt, olyan tiszta és szép volt, mint a napkelte.
Később már nem találtam olyan nőt, akihez igazán vonzódtam volna.
Fiam, ezen a földön senki se lehet a tiéd!

JORGOSZ

– Fiatal koromban beleszerettem egy hölgybe, de egy spártai férfi elszerette tőlem!

LEANDROSZ

– Szüleid élnek?

JORGOSZ

– Idős apám él.
A tenger mellett lakik, anyám meghalt, súlyos beteg volt.
Elhagytam a szülői házat.
Belép a Meditációs Csarnokba az apát.

ALEKSZANDROSZ APÁT

– Jó estét, szerzetesek!
Köszöntlek benneteket!
Meditáljunk Istenről!
Most hallgassunk egy kis zenét, szóljon a lant!
Hozzatok sok virágot!
Azaleát!
Lantzene szól.
Esteledett.
A szerzetesek halkán beszélgetnek.

ALEKSZANDROSZ APÁT

– A férfikórus jelenjen meg az éjszakai misén!
Ne késsenek!
És a gyertyák mind égjenek!
Georgiosz szerzetes, olvasson fel a Bibliából!
A Szent Lukács evangéliumból, A Bűnös asszonyról!

GEORGIOSZ

(olvasni kezd)

„– Meghívta őt egy farizeus, hogy étkezzék nála. El is ment a farizeus házába, és asztalhoz telepedett.

Élt abban a városban egy bűnös asszony. Amikor megtudta, hogy ebéden van a farizeus házában, alabástrom edényben illatos olajat hozott, sírva megállt hátul a lábánál, könnyeivel öntözni kezdte a lábát és hajfűrtjeivel megtörölte.

Aztán megkente illatos olajjal. Ennek láttára a vendéglátó farizeus azt gondolta magában:

„Ha próféta volna /bizonyosan/ tudná, ki és miféle ez, aki őt érinti, hiszen ez egy bűnös asszony.”

Jézus akkor hozzá fordult. Aztán az asszonyra mutatva így szólt Simonhoz:

„Látod ezt az asszonyt?

Házadba jöttem, de lábamra vizet nem adtál.

Ez viszont könnyeivel öntözte és hajával törölte meg lábamat.

Csókot nem adtál, ez meg, mióta bejött, szüntelen csókolgatja lábamat.

Olajjal nem kentem meg fejemet, ez meg illatszerrel kente meg lábamat.

Azért azt mondom neked: Bocsánatot nyert sok bűne, mert: nagyon szeretett.

Akinek keveset bocsátanak meg, kevésbé szeret.”

Aztán így szólt az asszonyhoz:

„Bocsánatot nyertek bűneid.”

Erre az asztaltársak összesúgtak:

„Kicsoda ez, hogy még a bűnöket is megbocsátja?”

Ő azonban ismét az asszonyhoz fordult: „Hited megszabadított téged. Menj békével...”

Pár percig csend.

ALEKSZANDROSZ APÁT

Szerzetesek!

„Szeretett testvéreim!”

Kiderült, hogy az egy adag ételt és a tejet egy beasonó macska dézsmálta meg.

Elnézésüket kérem!

Néhány szerzetes mosolygott.

ALEKSZANDROSZ APÁT

– Figyelmet kérek!

Mi történt Dimitrisz remetével?

(elgondolkozva, aggódva)

– Nem vették észre, hogy a remete súlyos beteg?

Ne hagyják el Dimitrisz remetét!

Ott guborog magányban egy ember!

Kopár sziklák között.

Maguk erejük teljében vannak, gondolják át a remete sorsát!

„Kerüljenek közel Isten látásához!”

Valaki nézze meg Dimitrisz remetét!

Vigyenek neki sürgősen vizet, élelmet, gyógyszert!

Néhány éve, hogy Dimitrisz remete a meredek sziklához, a sziklabarlangba költözött.

Ismerem Dimitrisz remetét, sovány szerzetes, a vatopedi kolostorban lakott.

A szaloniki egyetem teológiai szakán tanult, fiatal korában.

Később ment a remetelakba, öreg korára.

Vasárnaponként részt vett az istentiszteleten, hétköznapiakon magányos.

Miféle bánat, sérelem, érhetette, hogy elrejtőzik a „szikla-sírba”?

Ez titok számunkra.

Hallottam, hogy Dimitrisz remete Gregoriosz Palamasz teológus híve.

„Istent cselekedetei által ismerjük meg!” – hirdette Palamasz püspök.

Dimitrisz remete szeretett, valamikor régen.

A Madonnáról ábrándozott.

Aztán a vágytalanság behálózta lelkét.

Most meditáljanak tovább és hallgassák a zenét!

Mélyüljenek el a gondolatokban!

Tanulmányozzák az Újtestamentumot!

Imádkozom Dimitrisz remetéért!

Holnap újra találkozunk.

Az apát kimegy a Meditációs Csarnokból.

A szerzetesek zenét hallgatnak, meditálnak.

JOANNÉSZ

– Kárhozzak el, ha nincs bennem szeretet és könyörület!

(ököllel ütögeti mellkasát)

– Elmegyek a sziklához, a remetelakba, és átadom Dimitrisz remetének az ennivalót és a gyógyszert.

Holnap kora reggel indulok!

És magamhoz ölelem, hogy testem melegével életkedvet adjak neki!

Ki jön velem Dimitrisz remetéhez?

(nyugtalanul körülnéz)

– Igaz, nehéz lesz feljutni a remetelakba, kúszva, mászva, a sziklafalak között.

Georgiosz szerzetes megszólítja Joannészt, közelebb lép hozzá.

GEORGIOSZ

– Veled megyek kora reggel.

Holnap nem tartom meg az órát, diákjaim zúgolódnak majd.

Siessünk, hogy életben találjuk az Öreget!

Kódexeket elemzett és tanulmányokat írt.

Az egyházi iskolában tanított.

Mi történt, hogy elvált tőlünk?

JOANNÉSZ

– A szüleit már régen elvesztette.

GEORGIOSZ

– Volt egy barátja, meghalt. Nagyon beteg volt.

Azt híresztelték, hogy öngyilkos lett?

A barátja is itt tanított az egyházi iskolában, az Athosz hegyen.

Azóta sanyargatja magát Dimitrisz remete.

Hihetetlen, hogy bírta idáig?

Istenem!

Bölcs ember hírében áll.

Csak tehessek érte valamit!

(átöleli Joannészt)

JOANNÉSZ

– Isten legyen velünk!

Egyre sötétebb lett az éjszaka.

Éjszakai mise a kápolnában.

Gyertyák, mécsesek égnek.

Tömjén illata.

A szentélyben, az ikonosztázon, az arany oltáron Jézust ábrázoló festmény, a trónon ülő Jézus és festmények: Mária a kisjézussal, János apostol, angyalok, bibliai jelenetek: a Szentlélek eljövétele, Krisztus mennybemenetele, Krisztus feltámadása...

A szerzetesek belépnek a kápolnába, meghajolnak, keresztet vetnek.

Mormolják suttogva: „Uram, Jézus, Istenem, könyörülj rajtam!”

A rendfőnök díszes szószéken ül, hallgatja a férfikórust.

A férfikórus éneke erőteljes, szétárad a kápolna falain túl.

Elkezdődik az éjszakai mise.

Belép a miséző pap.

A liturgia megjelenítése az egyházi hagyományok szerint.

V. JELENET

Éjszaka a sötét sziklabarlangban.

A barlang falán kereszt.

Hátul kis asztal, zsámoly.

Ivócsésze, saru, vándorbot, gyékény heverték a földön.

Dimitrisz remete fekhelyén pokróc, szalmazsák, rózsafüzér.

A barlang közepén pislákol a tűz.

DIMITRISZ REMETE

– Elmentem a barátom sírjához...

A viharos szélben rohantam a ciprusfák és a fenyőfák felé.

Egyedül mentem a kertbe is, senki nem zavarta a természetet.

A vidék tavasszal feléledt!

Metszettem a szőlőt a völgyben és néztem a hegyeket.

(sóhajtozott)

– Nemrég megáztam a hideg, szeles időben, legyengültem, de tartom magam.

Belázasodtam.

(kis szünet)

– Gyötört a balszerencse egész életemben!

Még csak nem is üdvözöltek a múltkor.

Azt se kérdezték, mi van velem?

(elmerengve)

– Elsiettek.

Életben akarok maradni!

A barátom régebben hozott nekem narancsot, – annyira elkeseredett, amikor a remetelakról, a sziklabarlangról beszéltem.

(zihálva lélegzett)

– Az egész szervezetemet pusztította a hideg, a nélkülözés.

Ha volna egy megértő társam, ha élne még a barátom!
Az eget néztem este és a csillagokat, ahogy felfénylenek.
Húsvétkor és a Szentlélek napján gyertyát gyújtottam, sokáig imádkoztam.
Kimerültem a fájdalomtól.
De jó volna felmenni a hegycsúcsra és beszívni a fenyvesek finom illatát!
(a parazsat nézte a barlang közepén)
– A létbizonytalanság kiveszi az erőmet.
Mint egy kis üzött, gazdátlan vad, olyan lettem a világban.
Reggel, amikor felkelek, a barátomra gondolok.
Hiányzik nagyon!
Barátom sírjánál tujafa és aszfodélosz virág...
Keserű ez az ősz, így egyedül.
Olvadni alig tudok, a szemem meggyengült ebben a félhomályban.
A barlang hideg, nap nem éri!
A súlyos meghűléstől tüdőgyulladást kaptam, éget a láz.
Homlokom forró.
(arca verejtékezett, szeme, furcsán fénylett, szája kiszáradt)
– Érzem kint, a barlang előtti fák elmúlásra emlékeztető, keserű illatát.
Sok szép napra ébredtem régen, a kolostor kertjében, ég és föld között, az élet volt maga!
Nem gondoltam egy percig sem az elmúlásra.
(fel akart állni, megtántorodott, visszaesett a földre, a barlang falába kapaszkodott)
– Mennénk fel a hegytetőre és a kertbe, de jó volna, de jó volna!
Mennénk apámmal, barátommal, – beszélgetnénk a jövőről, ennénk a szőlőt, iszogatnánk a bort, apám kínálná a kávé, a jó, szabad levegőn!
De szép is volt a hegyekben!
Kerestük a tiszta forrásvizet!
(egyfolytában köhögött, fulladozva kapkodta a levegőt)
– Ki az az átkozott lélek, aki engem annyi küzdelem és testi szenvedés után ilyen boldogtalan, szerencsétlen életre kárhoztatott?
Hosszú kálváriám nem ér véget?
Ma sírtam.
Segítségért kiáltoztam a hideg barlangban.
A távolban fuvolaszót hallok.
Szomjas vagyok!
Isten veletek, testvérek!
Barátok!
Az Úr legyen veletek!
Dimitrisz remete eszméletlenségbe esett.

VI. JELENET

Georgiosz és Joannész szerzetesek belépnek kora reggel a barlangba.

Dimitrisz remete ott feküdt a földön, kopott, régi szerzetesi ruhájában, a kereszt alatt, mozdulatlanul, lesoványodva.

Georgiosz szerzetes meggyújtotta a gyertyákat, égette a füstölőt.

Odahajolt a remetéhez, megérintette jéghideg arcát.

Megdermedt.

GEORGIOSZ

– Meghalt!

Mérgező növényt evett?

A szája sötéten elkékült.

(riadtan)

– Fiatal koromban orvos akartam lenni, néhány évig tanultam.

JOANNÉSZ

– Isten nyugosztalja!

GEORGIOSZ

(az ennivalót, a vizet és a gyógyszert a kis asztalra tette)

– „Testvéreim, egy időre ugyan elváltunk tőletek, de szívünkben nem.” (Pál apostol)

(sóhajtozik)

– „Azután mi élők, akik megmaradtunk, a felhőkön velük együtt elragadtatunk a magasba Krisztus elé és így mindenkor az Úrral leszünk.

Vigasztaljátok tehát egymást ezzel a tanítással.”

(Pál apostol levele a thesszalonikaiakhoz)

GEORGIOSZ

– Jaj, már túl késő!

(kiáltva)

– Még az éjszaka kellett volna útnak indulni!

Meg kell tudni az igazat!

Nézd!

Itt vannak a jegyzetei, ebben a füzetben!

(lehajolt, elővett egy füzetet a szalmazsák alól)

JOANNÉSZ

– Végelgyengülésben halt meg?

GEORGIOSZ

(nem válaszol)

Georgiosz letérdelt, kezét imára összekulcsolta.

GEORGIOSZ

– „Könyörögj érte!”

Ámen.

Georgiosz és Joannész hosszasan imádkoztak, térdre borulva.

Megrendülve hagyták el a remetelakot.

A kolostor felé néha megálltak pár percre, majd tovább mentek.

GEORGIOSZ

– Az Idő lehelete!

Érzed ezt, Joannész?

JOANNÉSZ

– Érzem!

A hegyek fölött szállnak a felhők...

Tombol a szél.

Háborog, tajtékzik a tenger!!

A távolban hallatszik a kolostor felől, a férfikórus éneke.

Szól a lélekharang.